

BUDGET 2024

SAMT PLAN FÖR EKONOMIN 2025-2027

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Åren 2022 – 2027 i sammandrag	4
Vart går skattepengarna?.....	5

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

Omvärld och befolkning.....	6
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	9
Vision och övergripande mål	13
God ekonomisk hushållning	14
Ekonomisk ställning och balanskravsavstämning	15
Strategiskt HR-arbete	23
Strategiskt natur- och miljöarbete	24

RÄKENSKAPER

Resultatbudget / Kassaflödesbudget	26
Balansbudget.....	27
Noter till resultatbudgeten	28
Fastighetsverksamhetens resultat- och balansbudget	29
KF-verksamheter per nämnd	30
Medel till kommunstyrelsens förfogande.....	31
Investeringsbudget	32
Exploateringsbudget	37

VERKSAMHETERNA

Kommunstyrelsen	40
Revision, Valnämnd, Överförmyndare.....	43
Socialnämnd.....	45
Barn- och utbildningsnämnd.....	49
Kultur- och fritidsnämnd	55
Samhällsbyggnadsnämnd.....	58
Miljö- och byggnadsnämnd.....	61
Ordlista.....	64

BILAGA - DRIFTBUDGET - Förändringar i förhållande till fastställd långtidsplan

Fastställd av kommunfullmäktige 2023-10-26, § 102

Foto framsida: Christian Almström / Illustration: Ingrid Henell

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

Kommunen är en lagstyrd organisation

Lomma kommun styrs i första hand av en rad lagar stiftade i Sveriges riksdag. En av dem är kommunallagen. Den reglerar att kommunen ska upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Löpande behov ska täckas av löpande intäkter under varje givet år. Vidare reglerar kommunallagen, via kraven på god ekonomisk hushållning, att en kommun bör inflationssäkra det egna kapitalet och skapa förutsättningar för att delfinansiera nyinvesteringar, vilket i praktiken motsvarar ett överskottsmål på minst 2 %. God ekonomisk hushållning innebär också att intäkterna ska användas till rätt saker och på ett effektivt sätt.

Vi behöver ställa om

Åren 2023 och 2024 är exceptionellt tuffa år för Sveriges kommuner. Ökad inflation, stigande räntor och temporärt kraftigt ökade pensionskostnader slår hårt. Dessa utmaningar har vi valt att möta med temporära åtgärder i form av att upprätta en budget där vi inte når ett resultat på 2 %, men väl ett svagt plus.

Samtidigt har vi en långsiktig ekonomisk utmaning. Antalet och andelen äldre i befolkningen stiger, vilket driver kostnaderna. Vidare förväntar vi oss ökade lönekostnader i takt med att konkurrensen på arbetsmarknaden tilltar parat med stora behov av kompetensutveckling. Vi behöver helt enkelt i god tid ställa om för att möta dessa långsiktiga utmaningar. Därav innehåller årets budget en permanent minskning av kostnadskostymen med 20 mnkr.

Investeringsutgifter och driftskostnader

Årets budget innehåller trots vad som framförts ovan en del satsningar. I driftsbudgeten tillför vi cirka 1,5 mnkr årligen till barn- och utbildningsnämnden fram till 2027 för att täcka uppstartskostnader för gymnasiet. Vi har även satt av en rund summa till nämnden för de merkostnader som kommer av att man endast har ettor under första verksamhetsåret. Vidare tillförs socialnämnden medel för att fortsätta sitt arbete med den så kallade äldreomsorgsreformen för att successivt arbeta in denna i den löpande verksamheten och kostnadsramen. Värt att nämna är att vi under budgetberedningen fått del av en ekonomisk analys, där kostnaderna inom äldreomsorgen jämförts med andra kommuner. Analysen visar att nämnden behöver lyckas i sitt omställningsarbete snarare än tillföras mer ekonomiska resurser.

Vidare innehåller budgeten två nya investeringar. Vi avlyser planerna på att flytta Lomma idrottsplats till Habo Ljung och tillför 38 mnkr för nya omklädningsrum, ny läktare och ny konstgräsplan på Lomma IP.

Vi tillför även 30 mnkr för att bygga om Norra västkustvägen genom Borgeby. Här vill vi bygga om den gamla riksvägen till en bygata för gång- och cykeltrafik och biltrafik för de boende i området, samt hantera dagvattnet.

Budgeten innehåller även en rad gamla investeringsbeslut såsom tågstopp, kulturhus, kommunhus och gymnasium. Värt att nämna här är att en investering motsvarande 1 mnkr i ett fastighetsprojekt medför cirka 100 tkr i driftskostnader under avskrivningstiden (30 år), det vill säga sammanlagt 3 mnkr. Att öka driftskostnaderna, de löpande kostnaderna i nämnderna, med 1 mnkr medför under samma period en sammanlagd kostnad om 30 mnkr. Det är alltså stor skillnad på att tillföra 1 mnkr i investeringsbudgeten jämfört med driftsbudgeten.

Det goda samtalet

Som nämnts ovan är vi i behov av att ställa om både på kort och lång sikt. En viktig framgångsfaktor i detta arbete är, enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), det goda samtalet. De olika politiska partierna behöver diskutera olika vägar för att anpassa kostnadskostymen men framför allt eftersträva det goda samtalet för att hitta lösningar. Lika viktigt är att medarbetarna i de olika förvaltningarna för goda samtal om hur man ska ta sig an omställningsarbetet. En tredje grupp, som är väl så viktig i omställningsarbetet, är kommunens medborgare. Ofrånkomligen kommer verksamhetsanpassningarna som kommer av omställningsarbetet påverka enskilda grupper av medborgare. Särskilt känsligt är förändringar som involverar barn. För att vara framgångsrika i omställningen är det essentiellt att även detta förändringsarbete sker i form av en god dialog och samtalston.

Låt oss ta oss an våra gemensamma utmaningar, med elst det goda samtalet!

Robert Wenglén, kommunstyrelsens ordförande

ÅREN 2022 - 2027 I SAMMANDRAG

	Prognos					
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Allmänt						
Antal invånare 31 dec	24 721	24 961	25 061	25 570	25 970	26 247
- varav 0-5 år	1 493	1 489	1 485	1 521	1 583	1 625
- varav 6-15 år	4 138	4 121	4 023	3 996	3 935	3 900
- varav 16-18 år	1 177	1 169	1 240	1 252	1 323	1 312
- varav 19-64 år	12 677	12 940	13 027	13 446	13 719	13 934
- varav 65-79 år	3 471	3 369	3 314	3 253	3 231	3 243
- varav 80 år och äldre	1 765	1 873	1 972	2 102	2 179	2 234
Utdebitering av obligatoriska skatter och avgifter:						
Kommunalskatt, kr	19,64	19,64	19,64	19,64	19,64	19,64
Landstingsskatt, kr	11,18	11,18	11,18	11,18	11,18	11,18
Begravningsavgift, kr	0,26	0,26	0,28	0,28	0,28	0,28
<i>(Begravningsavgift 2024: 27,7 öre per hundra kronor)</i>						
Resultatbudget						
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsar, mnkr	1 612,7	1 671,2	1 703,4	1 763,0	1 853,9	1 908,9
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	-1 452,5	-1 628,8	-1 678,9	-1 671,7	-1 728,0	-1 827,2
Verksamhetens nettokostnader, tkr/inv	-58,8	-65,3	-67,0	-65,4	-66,5	-69,6
Finansnetto, mnkr	-40,2	-6,5	-23,5	-28,0	-35,3	-40,0
- varav pensionsförvaltning, orealiserad värdeförändring	-41,2	18,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat, mnkr	120,0	35,9	1,0	63,3	90,6	41,7
Årets resultat efter balanskravsjusteringar, mnkr (före RUR)	114,6	17,9	1,0	63,3	90,6	41,7
Resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsar:						
- årets resultat	7,4%	2,1%	0,1%	3,6%	4,9%	2,2%
- årets resultat efter balanskravsjusteringar (före RUR)	7,1%	1,1%	0,1%	3,6%	4,9%	2,2%
Balansbudget						
Anläggningstillgångar (materiella), tkr/inv	84,5	87,2	93,9	102,3	114,0	114,1
Långfristiga skulder, tkr/inv	27,9	30,0	37,4	46,9	62,1	65,8
Eget kapital, tkr/inv	72,4	73,2	72,9	73,9	76,3	77,1
Soliditet, %	51,0%	49,3%	46,4%	45,2%	43,8%	44,6%
<i>(eget kapital i % av totalt kapital inklusive ansvarsförbindelsen)</i>						
Kassaflödesbudget						
Investeringsutgifter, mnkr	272,0	198,0	283,8	379,8	463,8	178,1
Investeringsutgifter, mnkr / ej utfört 2023, enligt prognos		113,4				
Förändring av låneskulden, mnkr	50,0	60,0	220,0	210,0	380,0	-70,0

VART GÅR SKATTEPENGARNA?

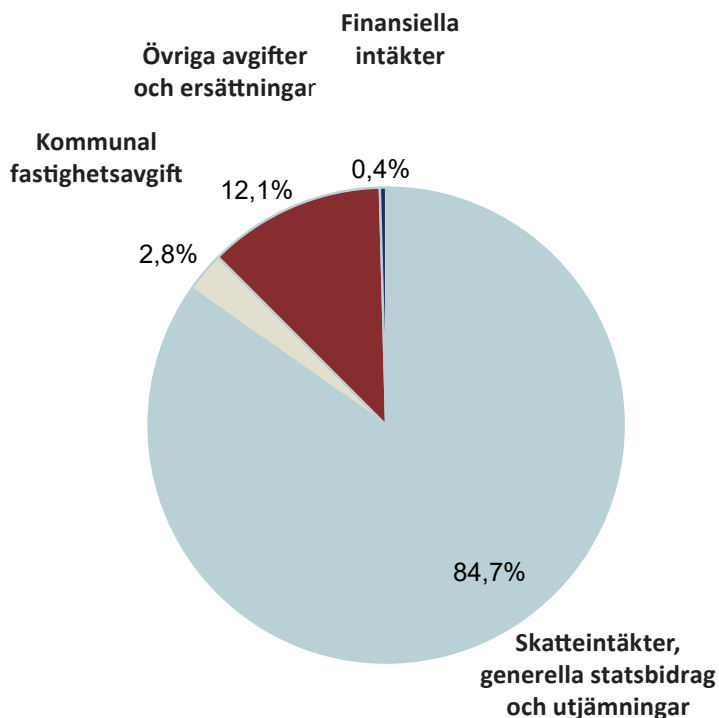
SÅ HÄR FÅR KOMMUNEN SINA PENGAR:

84,7 % av kommunens intäkter kommer från skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsar.

2,8 % kommer från kommunal fastighetsavgift.

12,1 % kommer från andra avgifter och ersättningar som kommunen får för den service som kommunen erbjuder.

0,4 % är finansiella intäkter.

100 KRONOR I SKATT TILL KOMMUNEN PLANERAS I BUDGET 2024 ATT ANVÄNDAS SÅ HÄR:

OMVÄRLD OCH BEFOLKNING

Samhällsekonomisk utveckling

Informationen i detta avsnitt är hämtad från Makronytt 2/2023, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Hög inflation urholkar köpkraften

Global ekonomi präglas fortsatt av hög inflation och penningpolitisk åtstramning. Bakgrunden är, som bekant, de störningar som rubbat utbud och efterfrågan, där pandemin, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och expansiv ekonomisk politik mynnat ut i den exceptionella inflationsutveckling som utspelat sig sedan början av 2022. Utgången väntas ge två år av svagare global tillväxt. Den ekonomiska politiken, och penningpolitiken i synnerhet, har lagts om för att få kontroll över inflationen. Vad som förvånar är att arbetsmarknaderna ännu står så starka. I likhet med omvärlden har även svensk arbetsmarknad visat sig motståndskraftig, men SKR:s bedömning är att den lägre efterfrågan (BNP) i år kommer att leda till en avmattning på arbetsmarknaden framöver.

Efterfrågan tar fart igen under 2024 då inflationen sjunker tillbaka till målnivåer och centralbankerna anpassar politiken med att inleda en följd av räntesänkningar. Fortfarande går det dock inte att utesluta att sysselsättningsgraden blir fortsatt hög, vilket håller emot en försvagning. Utvecklingen för svensk inflation tyder på ett bredare och mer varaktigt förlopp än i SKR:s tidigare prognoser. För kommuner och regioner spiller den starka arbetsmarknaden på kort sikt över i ett starkare skatteunderlag. I reala termer har bilden dock inte förändrats, sektorns köpkraft faller i år och blir mycket svag nästa år.

Seglivad hög inflation är på väg ned

Nästa år finns tecken på att det ljusnar i horisonten. Inflationen bedöms falla tillbaka och nå Riksbankens inflationsmål under andra hälften av nästa år. Mycket av nedgången sker med säkerhet då höga prisökningar som skedde 12 månader tidigare löpande nu

försvinner ur beräkningen av inflationstalet. Det gäller främst prisökningarna på energi under förra hösten. Prisökningarna är fortfarande höga, men inte lika höga, vilket förklarar den inflationsnedgång som ses nu och kommer att fortsätta ses även under nästa år.

Sommarens inflationsutfall påminner ändå om att inflationen fortfarande är oroväckande hög, betydligt högre än Riksbankens inflationsmål, och visar dessutom tecken på att vara mer seglivad än vad som förutsågs i våras. Därför bedömer SKR att Riksbanken kommer att behöva höja räntan ytterligare i år och att räntetoppen kommer att bestå något längre in i 2024 innan räntesänkningarna påbörjas under andra kvartalet.

En anledning till den seglivade inflationen är att arbetsmarknaden går bättre än förväntat. Än så länge biter inte den allt svagare konjunkturen på arbetsmarknaden i särskilt stor utsträckning och anställda behåller sina arbeten och inkomster. Detta påverkar även utvecklingen av lönesumman och skatteunderlaget. Hushållens reala disponibla inkomster minskar förvisso, men det finns fortsatt utrymme att konsumera på ett annat sätt än om arbetslösheten hade ökat. Samtidigt har vi fortsatt höga ökning av importpriser på insatsvaror som pressar vår inhemska marknad att höja priserna ytterligare. Detta är en negativ sidoeffekt av den kraftiga försvagningen av kronan de två sista åren. Även om försvagningen accelererat så är detta inget nytt. Kronan har försvagats trendmässigt sedan 2013.

Starkt skatteunderlag men svag köpkraft i kommunsektorn

Skatteunderlaget växer snabbt i nominella termer under perioden 2023–2026, i genomsnitt med 4,6 procent per år. Den genomsnittliga ökningen under de senaste tio åren (perioden 2013–2022) var 4,1 procent. Arbetsmarknaden har utvecklats starkt under det första halvåret 2023 och likaså lönesumman. En sämre utveckling på arbetsmarknaden främst under 2024 kommer dock leda till en inbromsning av skatteunderlagets ökningstakt. Därefter ökar

skatteunderlaget i snabbare takt när konjunkturen återhämtar sig. Att vi ser en högre inflationsutveckling framöver jämfört med tidigare prognoser leder även till högre garantipensioner och därmed ökat skatteunderlag.

Trots den goda nominella utvecklingen så faller köpkraften, det vill säga det reala skatteunderlaget, med 2 procent i år och beräknas vara oförändrat nästa år för att därefter öka igen. I reala termer växer skatteunderlaget med 1,3 procent per år 2023–2026, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,6 procent. Trots den nominella uppväxlingen urholkas alltså kommunsektorns köpkraft drastiskt. Förutom att priser och löner stiger och därigenom påverkar kommuner och regioners kostnader för verksamheten så ökar pensionskostnaderna. Det är främst prisbasbeloppets förändring och hur det slår på värderingen av sektorns pensionsskuld som påverkar resultaten negativt, men även det nya pensionsavtalet för sektorn påverkar.

Skatteunderlagstillväxt

Skatteunderlaget ökade snabbt 2021 och 2022. Därefter bromsar ökningen in, speciellt 2023. Priserna för kommunsektorn ökar kraftigt främst 2023. Det får effekten att det reala skatteunderlaget faller med 2,0 procent 2023. Därefter ökar det marginellt igen. Men realt är ökningen framöver under det historiska genomsnittet, utom 2025.

Den procentuella förändringen av skatteunderlaget, i nominella och reala tal beräknas uppgå till:

	<u>Nominellt</u>	<u>Realt</u>
2022	5,7	1,7
2023	4,9	-2,0
2024	3,8	0,1
2025	5,0	4,7
2026	4,8	2,5

Budgetpropositionen

Den 20 september presenterade regeringen Budgetpropositionen för 2024 och Höständringsbudgeten för 2023. Budgetpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2024–2026. Nedan sammanfattas några av satsningarna:

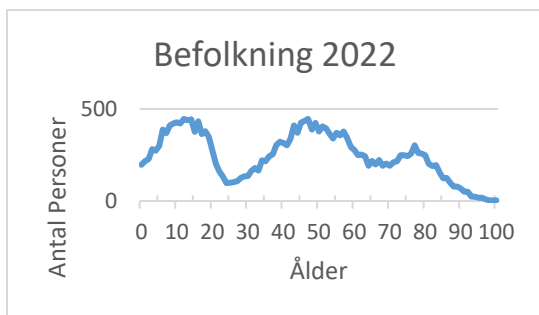
- 7 miljarder kronor i generella statsbidrag till kommunerna vilket för Lomma kommun innebär cirka 16,4 miljoner kronor.
- Statsbidraget inom skolan för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling utökas med 850 miljoner kronor och byter namn till "Kunskapsbidraget".
- Regeringen avser att förlänga Äldreomsorgslyftet och avsätter 1,7 miljarder kronor för 2024. Därefter beräknas samma belopp att avsättas 2025 och 2026.

Då budgetförutsättningarna för kommunen planerats utifrån utfallet i SKR:s senaste skatteunderlagsprognos, den 24 augusti, och utfallet från budgetpropositionen ännu inte helt klarlagt, har aviserade tillskott inte tagits hänsyn till i föreliggande budget för 2024 – 2027.

Befolkning

Befolkningsutvecklingen är av avgörande betydelse vid bedömning av olika verksamheters behov. Befolkningsprognosen baseras på förväntade förändringar i bostadsbeståndet (främst nybyggnation) samt uppskattningar av födelsetal och dödlighetstal och inte minst in- och utflyttning. Denna prognos ses över minst en gång per år.

I befintlig befolkningsstruktur kan två större pucklar noteras, dels en med en topp omkring 12–14 års ålder dels en med en topp kring 46 års ålder, en mindre topp kan även noteras omkring 77 års ålder.

Befolkningsökningen ser de kommande åren ut att ligga på en måttlig nivå, i medel något över 1%.

Nedan framgår befolkningen i olika åldersgrupper enligt den befolkningsprognos som togs fram under första halvan av 2023. Kommunens befolkningsprognos sträcker sig till 2032. Säkerheten för prognosen är bäst de närmsta åren, då de byggprojekt som förväntas medföra befolkningsökningar redan till stor del är sålda och byggna är startade. Enligt befolkningsprognosen för budgetperioden förväntas befolkningstillväxt bland alla åldersgrupper förutom skolorngdom 5-15 år och yngre pensionärer 65-84 år.

Ålder/ År	2023	2024	2025	2026	2027
0-5	1 489	1 485	1 521	1 583	1 625
6-15	4 121	4 023	3 996	3 935	3 900
16-18	1 169	1 240	1 252	1 323	1 312
19-24	1 322	1 349	1 474	1 502	1 556
25-67	12 222	12 318	12 642	12 933	13 115
68-84	3 818	3 760	3 749	3 709	3 677
85-	819	885	936	986	1 064
S:a	24 961	25 061	25 570	25 970	26 247
Ändr.	1,0%	0,4%	2,0%	1,6%	1,1%

Befolkningsprognos 2023

Prognos	2024	2025	2026
Befolkning 31/12 respektive år	25 061	25 570	25 970
Befolkning 1/11 året innan budgetåret ¹⁾	24 850	24 970	25 480

1) Befolkning 1/11 året innan budgetåret är utgångspunkt för beräkning av kommunens skatteintäkter.

Då större projekt som förväntas färdigställas i Lomma kommun under 2023 och 2024 beräknas ha inflyttning först under det sista kvartalet, har den förväntade folkmängden för 1a november dessa år reviderats ner något

jämfört med om antalet färdigställda bostäder vore jämnt fördelade under hela året.

Bostadsbyggande

Under innevarande år har energi och byggvarupriser fortsatt varit på hög nivå. Bostadsbyggandet under innevarande och nästkommande år är vid byggstart till stor del redan sålt och i produktion och för dessa projekt ses ännu ingen påverkan på byggtakten. Längre fram kan dock makroekonomiska faktorer medföra en kraftig påverkan på byggtakten, förutom redan nämnda innefattar dessa även ränteläge och hushållens ekonomi.

Under 2023 förväntas 104 bostäder färdigställas med en ganska jämn fördelning mellan den norra och södra kommundelen. Under åren 2024-2027 förväntas ungefär 630 bostäder färdigställas. Här ingår främst lägenheter i flerbostadshus samt radhus. Flertalet av dessa är i Lomma Hamn och Lomma Centrum, färdigställandet i Bjärreds Vångar förväntas ske från 2026.

Tabellen nedan avser tidpunkt för inflyttning.

Område / År	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Lomma Hamn	44	33	148	82	0	307
Lomma, övr.	4	4	95	4	26	133
Bjärred-Borgeby	56	3	3	3	3	68
Bjärreds Vångar				100	130	230
Summa	104	40	246	189	159	

Det största enskilda utbyggnadsområdet är Lomma Hamn med strax under 300 nya bostäder under de kommande åren. I Lomma hamn finns för närvarande två större byggaktörer som har planlagd exploaterbar mark.

Från och med 2026 förväntas byggnationen i kommunen främst ske i den norra kommundelen, då i området Bjärreds Vångar och genom byggnation i Borgeby ängar. I de södra kommundelarna förväntas även färdigställandet av de norra delarna av Lomma Centrum inledas.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Styrmodell inklusive budget- och uppföljningsprocessen

Genom Lomma kommuns styrsystem för att leda, utveckla och följa upp verksamheten genom mål- och resultatstyrning skapas förutsättningar för att använda kommunens resurser på ett effektivt sätt och tillhandahålla tjänster av god kvalitet till medborgarna och brukarna. Styrsystemet syftar både till att verksamheten ska kunna följas upp (genom att blicka bakåt) och utvecklas (genom att blicka framåt).

Att arbeta i enlighet med styrsystemet skapar systematik, tydlighet, transparens och ett gemensamt förhållningssätt i styrningen av verksamheten. Arbetsättet ska präglas av samverkan, dialog, öppenhet och tillit samt ett tydligt fokus på dem som Lomma kommuns verksamhet är till för – det vill säga medborgarna och brukarna. Insyn i verksamheten är nödvändig för att medborgarna ska kunna utkräva ansvar och ha förtroende för kommunen som en del av ett demokratiskt och representativt styrelseskick.

Budgeten är ett verktyg för planering, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Genom att fastställa övergripande mål och ekonomiska förutsättningar, anger kommunfullmäktige på vilket sätt kommunens medel ska nyttjas för att nå visionen.

Budgeten består av flera olika delar såsom mål, driftbudget, investeringsbudget, exploateringsbudget, resultatbudget, kassaflödesbudget och balansbudget.

Kommunen använder fullmäktigeverksamhet (KF-verksamhet) som begrepp då anslag ges för driftbudgeten. Kommunfullmäktige beslutar om budgetutrymme för respektive nämnd. Nämnderna får omdisponera medel vad gäller driftbudgeten mellan respektive KF-verksamhet under förutsättning att nämndsmålen uppfylls. Detta gäller inte omdisponering mellan skattefinansierad

verksamhet och avgiftsfinansierad verksamhet respektive fastighetsverksamhet, alla inom samhällsbyggnadsnämnden.

Ansvarsstruktur

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta och enda direkt folkvalda politiska organ och bestämmer i principiella frågor och i ärenden av större vikt för kommunen.

Kommunfullmäktige beslutar om budget, vision och mål på övergripande nivå. Genom att anta ett reglemente för varje nämnd avgör kommunfullmäktige vilka ansvarsområden, uppdrag och uppgifter som nämnderna har. Genom att fastställa vision och mål styr kommunfullmäktige inriktningen på nämndernas arbete. Kommunfullmäktige tilldelar ekonomiska resurser till nämnderna och sätter därmed ramarna för omfattningen av deras verksamhet.

Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelsen och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Kommunfullmäktiges roll är också att godkänna delårsrapporter och årsredovisning samt att besluta om ansvarsfrihet.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppdrag är att leda och samordna kommunens verksamhet och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska stå för ett helhetsperspektiv på verksamheten och fungerar som ett beredningsorgan för kommunfullmäktige. Det innebär bland annat att kommunstyrelsen samordnar och bereder utformningen av mål och de ekonomiska ramarna för den kommunala verksamheten. Därtill står kommunstyrelsen för uppföljningen av hela kommunens resultat avseende mål och ekonomi ur ett kommunövergripande perspektiv. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder

Varje nämnd ansvarar för den verksamhet som tillhör dess ansvarsområde, såsom det beskrivs i det reglemente kommunfullmäktige har fastställt för nämnden. Nämnder ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer

lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. Nämnden ansvarar också för att följa upp och analysera vad som har åstadkommit i förhållande till kommunfullmäktiges och respektive nämnds egna målsättningar samt att vidta åtgärder om så krävs. Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen.

Styrelse för det kommunala bolaget

Likt nämnderna ansvarar styrelsen för att verksamheten utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag och mål uppnås.

Förvaltningsorganisation

Lomma kommun består av flera förvaltningar som gemensamt utgör den förvaltningsorganisation som ska förverkliga de politiska intentionerna och genomföra kommunens verksamhet. En förvaltning rapporterar till en eller flera nämnder, alternativt till kommunstyrelsen. Förvaltningen ansvarar i det dagliga arbetet för att planera, genomföra, följa upp och förbättra verksamheten.

Centrala styrdokument

Inom Lomma kommun används olika styrdokument. Styrdokumenterna syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkerställa en effektiv och säker verkställighet. Nedan anges de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom kommunen.

Drift- och investeringsbudget

Varje år beslutar kommunfullmäktige om budget för kommande år med tillhörande treårsplan. Kommunens totala verksamhet bedrivs både i förvaltningsform och i bolagsform. I budgeten särredovisas kommunens nämndsorganisation enligt gällande lagkrav. Anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Eventuella omdisponeringar av anslag mellan nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av kommunfullmäktige löpande under året. Nämnderna fördelar kommunfullmäktiges

nettoanslag i sin nämndsbudget. I budgeten framgår också fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt (KF projekt) samt tilldelar nämnderna årsanslag för vissa investeringstyper, till exempel inventarier, energisparåtgärder samt för komponentbyten.

Bolaget

Fullmäktige beslutar om bolagets bolagsordning och ägardirektiv. Det är med dessa två dokument kommunfullmäktige främst styr bolaget. Den löpande verksamheten som bedrivs i kommunens bolag finansieras via hyresintäkter. För större investeringar ges kommunfullmäktige möjlighet att yttra sig innan beslut fattas inom bolaget.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över nämnder och bolag i Lomma kommun. Uppsiktspliktens genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan och ägardirektiv. Kommunstyrelsen har inom ramen för uppsiktsplikten ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll samt generella kontroller för alla styrelser och nämnder såsom exempelvis avtalstrohet, diarieföring och systematiskt miljöarbete. Till det så utför samtliga nämnder och styrelser sina egna kontroller. Varje nämnd och styrelse fattar beslut om sin interna kontroll.

Budgetprocessen

Kommunfullmäktige fattar beslut om planeringen för det nästkommande året samt ytterligare tre år. Det första benämns *Budget* medan de tre följande åren kallas *Plan för ekonomin*.

I korthet ser budgetprocessen ut på följande sätt:

- Under februari-mars uppdaterar ekonomiavdelningen de ekonomiska förutsättningarna utifrån ny skatte- och befolkningsprognos samt övriga förändringar som skett sedan budget

och plan för ekonomin fastställdes föregående höst.

- I mars behandlar kommunstyrelsen budgetförutsättningar, föreslår finansiella mål och fastställer budgetramar.
- Kommunstyrelsen behandlar budgetförslaget i början av oktober och därefter fattar kommunfullmäktige beslut om budget och plan för ekonomin.
- I november fastställer respektive nämnd sin nämndsbudget och inrapporterar den till kommunstyrelsen.

Under valår fastställs budgeten av nyttillträtt kommunfullmäktige i november.

Uppföljningsprocessen

I uppföljningarna följs resultaten i verksamheten upp. Det är i denna rapport som eventuella avvikelser rapporteras i förhållande till de ursprungliga planerna. Uppföljningen syftar till att samtliga nämnder, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige regelbundet ska få information om vad som händer i verksamheten och om det är nödvändigt att vidta eventuella åtgärder. Uppföljningen identifierar och möjliggör förbättringar av verksamheten.

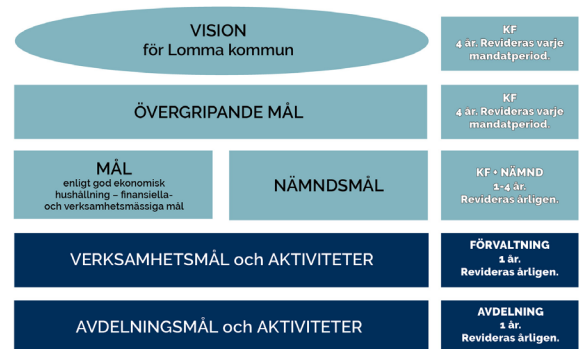
Nämnderna redovisar till kommunstyrelsen vid ett antal tillfällen per år utfall och helårsprognos med avseende på mål och budget. Kommunstyrelsen sammanställer för kommunfullmäktiges räkning en rapport för hela kommunens verksamhet. Rapportering sker till kommunstyrelsen i form av kvartalsrapport, delårsrapport och årsredovisning. Till kommunfullmäktige sker

rapportering i form av delårsrapport och årsredovisning.

Om en nämnd aviserar en helårsprognos som bedöms avvika negativt från budget i samband med kvartalsrapport eller delårsrapport, ska nämnden lämna en uppdaterad prognos per den 31 maj och/eller den 31 oktober till kommunstyrelsen. Till prognosen ska även en uppdaterad åtgärdsplan bifogas. Mål enligt god ekonomisk hushållning följs upp i delårsrapporten samt i årsredovisningen.

Målstrukturen

För att styra, utveckla och följa upp Lomma kommuns verksamhet i enlighet med de politiskt fastställda målen har kommunen ett särskilt styrsystem. Systemet är uppbyggt av mål på olika nivåer. (se figuren nedan) Målstrukturen synliggör hur målsättningar från de politiska organen bryts ned till aktiviteter i den enskilda verksamheten.

Högst upp i målstrukturen återfinns Lomma kommuns vision som beskriver ett önskvärt tillstånd för kommunen och visar färdriktningen för all verksamhet utifrån ett långsiktigt perspektiv. Lommas vision är;

” Lomma kommun erbjuder en attraktiv och trygg livsmiljö där människor vill leva, verka och utvecklas. Vi värnar om invånarna, miljön och havet. Lomma kommun står för utveckling, hållbarhet och hög kvalitet”

Som ett sätt att konkretisera visionen för Lomma kommun har kommunfullmäktige, inför ny mandatperiod, antagit tre övergripande mål av särskild betydelse för kommunens verksamhet och utveckling. Dessa verkar i visionens riktning och utgör viktiga områden av strategisk karaktär för åren 2024 – 2027.

De övergripande målen är framtagna utifrån de omvärldsutmaningar som identifierats på strategidagen i mars 2023 och berör områdena kompetensförsörjning, demografiska förändringar samt miljö- och klimatförändringar. Samtliga nämnder ska utifrån sitt ansvarsområde bidra till och verka utifrån de övergripande målen.

Därtill finns även mål i nationella, regionala och kommunala planer som verksamheterna arbetar mot.

Kommunen ska också, enligt kommunallagen, ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Mål enligt god ekonomisk hushållning avser både finansiella mål och verksamhetsmässiga mål. De finansiella anger att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning och att den ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar. Verksamhetsmässiga mål, enligt god ekonomisk hushållning, utgörs av utvalda nämndsmål som syftar till att åstadkomma en förflyttning på områden där kvaliteten behöver öka och där fokus är vilka resultat som ska uppnås.

Nämnderna formulerar initialt sina förslag till nämndsmål som ska fokusera på de områden som nämnden vill prioritera utifrån sitt ansvarsområde enligt reglemente och lagstiftning. Det är dock kommunfullmäktige som slutligen fastställer samtliga nämndsmål i enlighet med sin grundläggande roll och överordnade ställning i kommunen. Syftet är att säkerställa att de ligger i linje med kommunfullmäktiges viljeinriktning.

Foto: Christian Almström

Piren i Lomma.

VISION

Lomma kommun erbjuder en attraktiv och trygg livsmiljö där människor vill leva, verka och utvecklas.

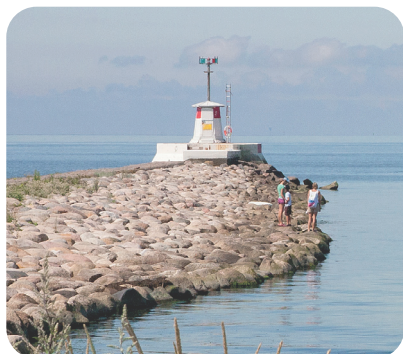
Vi värnar om invånarna, miljön och havet.

Lomma kommun står för utveckling, hållbarhet och hög kvalitet.

Lomma kommun är en nytänkande organisation med hög kompetens inom välfärdsuppdraget

Lomma kommun säkerställer att vi har tillgång till rätt kompetens för att framgångsrikt utföra välfärdsuppdraget genom att attrahera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Vi förbättrar kontinuerligt arbetssätten för att möta nya behov och utmaningar.

Lomma kommun är det attraktiva valet för människor, företag och föreningar

Lomma kommun skapar attraktiva och trygga livsmiljöer som främjar samhörighet och delaktighet. Här finns goda förutsättningar för ett rikt kultur- och friluftsliv med gemensamma mötesplatser. Våra unika kvaliteter attraherar och engagerar medborgare och företag som aktivt deltar i samhällsutvecklingen.

Lomma kommun är i framkant inom miljö- och klimatarbetet

Lomma kommun är aktiv i sitt miljö- och klimatarbete och bidrar till en hållbar framtid. Vi genomför klimatanpassningar och skapar förutsättningar för medborgare och näringsliv att ställa om i en mer hållbar riktning.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning

Kommunen ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Begreppet "god ekonomisk hushållning" har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsmässigt perspektiv.

Kommunfullmäktige har fastställt *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning* som slår fast principer och avser det strategiska, mer långsiktiga perspektivet.

Som stöd för bedömning om verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt sätt har både finansiella- och verksamhetsmässiga *mål för god ekonomisk hushållning* tagits fram för budgetperioden - detta ställs också som krav i lagstiftningen.

De finansiella målen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att de i budgeten angivna målen och riktlinjerna för verksamheten inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska styrelsen/nämnden agera och prioritera så att budgeten inte överskrids.

För att uppnå god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv fastställer kommunfullmäktige ett särskilt utvalt nämndsmål per nämnd. Syftet är att åstadkomma en förflyttning på områden där kvaliteten behöver öka och fokus ska vara på vilka resultat som ska uppnås.

Finansiella mål för åren 2024 – 2027

- Årets resultat* ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Soliditeten (inkl. ansvarsförbindelsen) för såväl kommunen som kommun-koncernen ska inte understiga 40 %.

- Investeringarna ska till minst 60 % finansieras med egna medel, (avskrivningar + resultat*).

**) Årets resultat efter balanskravsjusteringar, före hantering av RUR.*

Verksamhetsmässiga mål, 2024

Kommunfullmäktige fattar beslut om verksamhetsmässiga mål enligt god ekonomisk hushållning vilket i Lomma kommun motsvarar ett utvalt nämndsmål per nämnd.

- Kommunstyrelsen leder kommunens övergripande utvecklingsarbete med fokus på kvalitet, effektivitet och innovation.
(Kommunstyrelsen)
- Kvalitet, effektivitet och kontinuitet präglar socialnämndens verksamhet.
(Socialnämnden)
- Alla barn och elever får en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger en god grund för fortsatt utbildning.
(Barn- och utbildningsnämnden)
- I Lomma kommun erbjuds invånarna en meningsfull fritid och ett rikt kulturliv av hög kvalitet.
(Kultur- och fritidsnämnden)
- Samhällsbyggnadsnämnden ser till helheten genom hela samhällsbyggnadsprocessen.
(Samhällsbyggnadsnämnden)
- Miljö- och byggnadsnämnden arbetar innovativt för att möta omvärldsförändringar och underlätta beslutsprocessen.
(Miljö- och byggnadsnämnden)

God ekonomisk hushållning uppnås när såväl de finansiella målen som de verksamhetsmässiga målen ovan huvudsakligen är uppfyllda.

Nämndsmål

Kommunfullmäktige fattar även beslut om nämndsmål för det kommande budgetåret. Dessa ska utgöra tydliga mål för de verksamheter som nämnden ansvarar för. De anger vad som ska uppnås och ska vara riktade mot dem som nämndens verksamhet är till för.

Nämndsmålen framgår av nämndernas verksamhetstexter sidorna 40 – 63.

EKONOMISK STÄLLNING OCH BALANSKRAVSAVSTÄMNING

Beräkningsförutsättningar

De viktigaste beräkningsförutsättningarna är:

- Oförändrad utdebitering, 19,64 kr.
- Utgångspunkten har varit den plan för ekonomin för åren 2024 – 2026 som fastställdes i november 2022.
- Befolkningsprognos 2023 - 2027 för Lomma kommun, från 2023-06-12.
- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsar har beräknats efter Sveriges Kommuner och Regioners prognos 2023-08-24 med en försiktig bedömning av skatteintäkterna.
- Demografisk resursfördelning avseende 2023 - 2027 baserad på kommunens befolkningsprognos och prissättningen i kostnadsutjämningsen per åldersgrupp, har tillförts nämnderna.
- Beräknad effekt av löneöversyn för 2024 - 2027 har inte tillförts nämnderna utan finns avsatt inom kommunstyrelsens medel till förfogande.
- Arbetsgivaravgifterna / PO-pålägget beräknas till 45,75 % för samtliga år.

Resultatutveckling

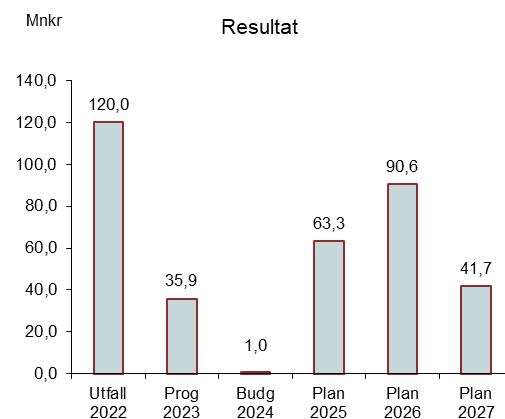
Den av staten fastställda nedre gränsen för den ekonomiska utvecklingen, det så kallade balanskravet, innebär att kommunens intäkter varje år måste överstiga kostnaderna. Detta är dock inte tillräckligt för att på lång sikt uppnå Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Den schablon som blivit känne-

tecken för god ekonomisk hushållning är ett överskott motsvarande minst två procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämningsar.

Det prognostiserade resultatet för 2023 uppgår till 35,9 mnkr, vilket är 30,8 mnkr bättre än budgeterat, främst tack vare högre skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsar.

Kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning anger att årets resultat ska minst uppgå till 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsar. Detta mål behålls i aktuell budgetperiod. Förutsättningarna för det första året i perioden är dock betydligt sämre än för de kommande. Resultatnivån uppgår endast till 0,1 % 2024 och belastas liksom år 2023 av framför allt extremt höga pensionskostnader. År 2025 och 2026 är resultatnivån betydligt högre men till periodens sista år sjunker resultatnivån till en mer normal nivå.

Resultatutvecklingen sedan 2022 redovisas i diagrammet nedan.

Fortsatt extremt höga pensionskostnader

Kommunsektorn och även Lomma kommun belastas av markant högre kostnader för pensioner under åren 2023 och 2024. Det är främst inflationen som påverkar kostnadsökningen då pensionsunderlaget värdesätts genom en uppräkningsar kopplad till prisbasbeloppet. Pensionskostnaderna prognostiseras att bli dubbelt så höga 2024 än

de var år 2022 och uppgår till 177 mnkr. Från 2025 beräknas de sjunka med drygt 60 mnkr för att i slutet av budgetperioden uppgå till cirka 100 mnkr årligen. Kostnadsminskningen förutsätter dock den snabba nedgången av inflationstakten som förväntas i prognosen.

Under år av stor osäkerhet, i detta fall både vad gäller omvärlds- och kostnadsläge, och i kombination med väsentliga kostnader av tillfällig karaktär bedöms det vara rimligt att kortsiktigt budgetera med en lägre resultatnivå än vad riktlinjer och finansiellt mål anger. Beslut om att göra ett avsteg från resultatmålet har därför fattats.

Kommunen har avsatt medel till en resultatutjämningsreserv som är möjlig att disponera, under vissa förutsättningar, om ett negativt balanskravsresultat skulle uppstå i samband med årsbokslut.

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige beslutade 2013 om riktlinjer för en resultatutjämningsreserv. Dessa reviderades i april 2023. Den övre gränsen för storleken på reserven fastställdes till motsvarande 15 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Budgetmässigt kan ingen ytterligare reservering göras 2024 då det endast får ske med det belopp som, något förenklat uttryckt, överstiger två procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. I kommunens delårsrapport för 2023 uppgår prognosen för reserven till 117 mnkr.

Resultatutjämningsreserven har till syfte att utjämna kommunens skatteintäkter över en konjunkturcykel. Under kortare perioder av svag skatteunderlagsutveckling kan finansiering upp till genomsnittlig nivå i riket de senaste tio åren ske genom disponering av reserven. Disponeringen ska täcka ett negativt balanskravsresultat till följd av lägre skatteunderlagsutveckling och ska ha till syfte att ge verksamheterna tid att genomföra nödvändiga åtgärder för anpassning.

Utöver att utjämna intäkter över en konjunkturcykel som följer av skatteunderlagsförändringar kan medel i resultatutjämningsreserven även disponeras för andra oförutsedda ej påverkbara händelser. Därmed ges möjlighet att utjämna hastiga svängningar i kommunens ekonomiska förutsättningar mellan åren.

Reserven får användas för att nå upp till nollresultat eller så långt den räcker. Om det skulle uppstå ett negativt balanskravsresultat i bokslutet för år 2024 är det således möjligt att disponera medel ur reserven.

Avstämning mot balanskrav

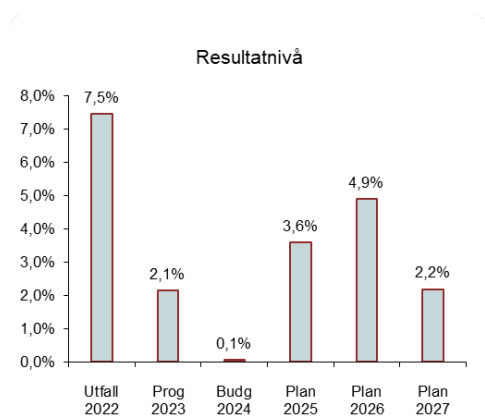
I tabellen nedan framgår det att Lomma kommuns budgeterade resultat för år 2024 uppfyller det lagstadgade balanskravet.

Avstämning mot balanskrav	mnkr
Ingående resultat att återställa	0,0
Årets resultat enligt resultaträkning	1,0
Realisationsvinst, anläggningstillgångar	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1,0
Medel till resultatutjämningsreserv	0,0
Årets balanskravsresultat	1,0

Finansiella mål

Tre finansiella mål har satts upp för åren 2024 - 2027.

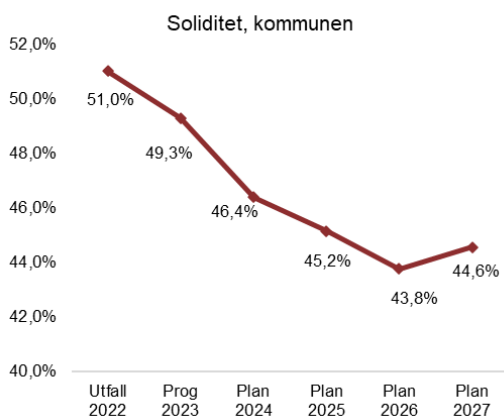
1. Årets resultat* ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

*) Årets resultat efter balanskravsjusteringar, före hantering av RUR.

Ovanstående diagram visar att resultatmålet budgetmässigt inte kommer att uppnås 2024 och ett beslut om avsteg från målet fattas då resultatnivån bedöms vara av temporär karaktär. Målet uppnås däremot med god marginal 2025 - 2026 och ligger något över målet på 2 % år 2027.

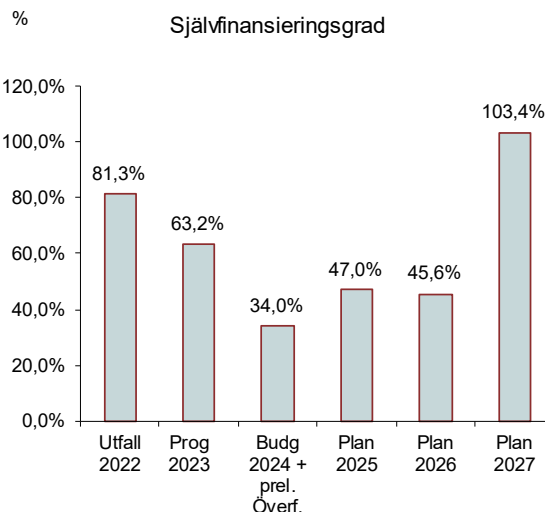
2. Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen), för såväl kommunen som kommunkoncernen, ska inte understiga 40 %.

Av diagrammet ovan framgår att kommunens soliditet, det vill säga eget kapital i förhållande till totalt kapital, minskar från 51 % 2022 till knappt 44 % 2026 för att därefter öka något. Målet uppnås för kommunen då soliditeten årligen ligger över den lägsta gränsen på 40 %.

För kommunkoncernen som helhet var soliditeten 48 % i bokslutet för 2022. Nivån för koncernen är cirka 3 procentenheter lägre än kommunens – vilket innebär att kommunkoncernen ligger nära, men fortfarande över, målets minimikrav år 2026.

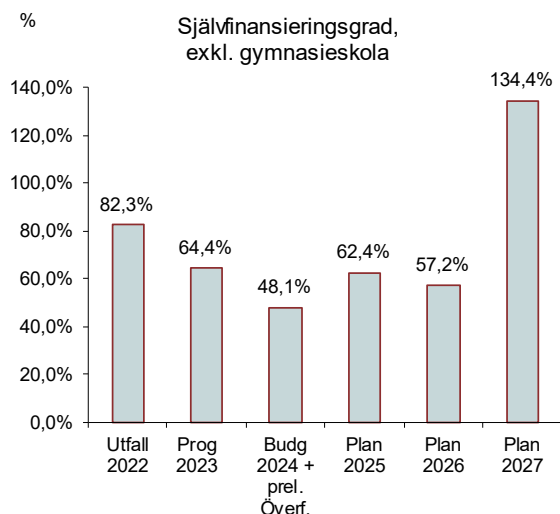
3. Investeringarna ska till minst 60 % finansieras med egna medel (avskrivningar + resultat*).

*) Årets resultat efter balanskravsjusteringar, före hantering av RUR.

Diagrammet visar självfinansieringsgraden per år och i uppgiften för år 2024 ingår, förutom årets budgeterade investeringar, även de investeringsutgifter som utifrån prognosen i delårsrapporten inte väntas bli utförda under 2023. Målet uppfylls inte åren 2024 – 2026. För 2024 belastar det temporärt lägre resultatet självfinansieringsgraden och för 2024 – 2026 är investeringsprogrammet extra tungt med anledning av investeringar i framför allt gymnasieskola och nytt kommunhus. För 2027 är självfinansieringsgraden hög. Ett resultat i nivå med målsättning tillsammans med högre avskrivningar finansierar den lägre investeringsnivån fullt ut med egna medel.

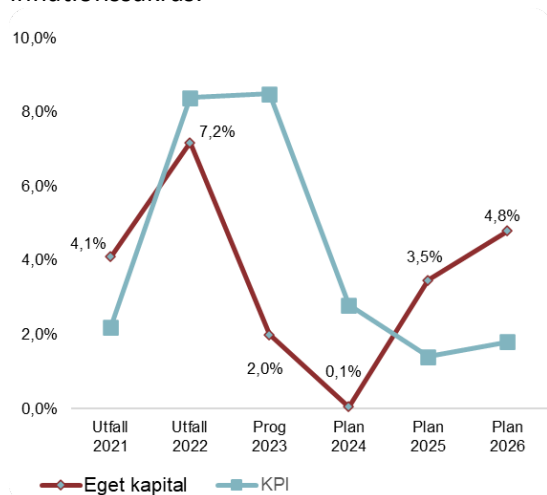
För perioden 2023 - 2027 kan noteras att självfinansieringsgraden uppgår till i genomsnitt 52,5 %. Om investering i gymnasieskola räknas bort uppnås målet inte årligen men självfinansieringsgraden blir 66,6 % i snitt för åren 2023 – 2027, vilket är högre än målet.

Ett avsteg från det finansiella målet beslutas för åren 2024 – 2026. Måluppfyllelsen bedöms utifrån att investeringen i gymnasieskola dels är av samhällsnyttig och extraordinär karaktär, dels att den teoretiskt sett motsvarar ett redan befintligt budgetutrymme. Kostnaderna för driften av gymnasieskolan beräknas motsvara dagens kostnader för köpta platser.

Förändring av eget kapital och KPI

Som allmän utgångspunkt för god ekonomisk hushållning gäller att ekonomin ska visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av bland annat inflation - det vill säga att eget kapital ska inflationssäkras.

År 2021 var den årliga förändringen av eget kapital högre än förändringen av konsumentprisindex (KPI) vilket innebär att eget kapital var inflationsskyddat. Därefter steg KPI kraftigt och låg på 8,4 % år 2022. SKR:s prognos för 2023 är fortsatt hög, 8,5 %, men inflationen förväntas sedan att sjunka. Detta innebär en urholkning av eget kapital under perioden 2022 – 2024 och först år 2025 beräknas eget kapital i budgeten att åter vara inflationsskyddat.

Investerings- och exploateringsverksamhet

Investeringsverksamheten fortsätter att vara omfattande och uppgår under perioden till drygt 1,3 mdkr.

Investeringarna fördelar sig enligt budget mellan åren och verksamheterna på följande sätt:

mnkr	2024	2025	2026	2027
Skattefinansierad verksamhet	282,8	379,3	463,3	177,6
Avgiftsfinansierad verksamhet	1,0	0,5	0,5	0,5
Totalt	283,8	379,8	463,8	178,1

Det är flera omfattande investeringsprojekt som ska utföras under perioden varav några av de största, enligt tidigare beslut, är ett kulturhus i Bjärred 2026, nybyggnation av en gymnasieskola i Lomma med planerad start höstterminen 2027 samt ett nytt kommunhus med planerad inflyttning under det första kvartalet 2027. Kommunen kommer även att göra egna investeringar i anslutning till nya stationsområden i Flädie och Alnarp inför planerad tågtrafik från och med 2026.

Nedanstående investeringsprojekt har tillkommit för budgetperioden 2024 - 2027:

- Upprustning av Lomma IP 2025 - 2026, 38,5 mnkr
- Norra Västkustvägen, Borgeby, 30 mnkr, 2024 – 2026

På längre sikt, med driftstart efter budgetperioden, planeras sedan tidigare beslut för ett nytt särskilt boende i Bjärred.

Nya projekt på längre sikt, med driftstart efter 2027 är:

- Solberga, kontor och lokal för LSS daglig verksamhet, 150 mnkr
- Infrastruktur inom Bjärredsvångar, etapp 3, 60 mnkr

(Läs mer om investeringar på sid. 32 - 36)

Under kommande fyraårsperiod beräknas kommunens exploateringsverksamhet att förbättra likviditeten med 120 mnkr och efter budgetperioden kommer den också att bidra positivt med väsentliga belopp. Närmast i tid planeras tomtförsäljning inom verksamhetsområdet längs Malmövägen, från och med 2025. År 2027 förväntas försäljningar inom Borgeby ängar samt de första två etapperna inom exploateringsområde Bjärreds vångar. (se sid. 37)

Självfinansiering av investeringar

Självfinansieringsgraden är ett mått på hur stor del av investeringarna som finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande verksamheten finansierats. Måttet uttrycks i procent och 100 % eller mer betyder att kommunen finansierat investeringarna utan att ta upp nya lån. Det utrymme som skapas för egenfinansiering av investeringar består först och främst av årets avskrivningar men även av årets resultat.

Det kassaflöde som Lomma kommun själv genererar uppgår till i genomsnitt 170 mnkr per år under budgetperioden och motsvarar summan av avskrivningar och resultat. I en tillväxtkommun som Lomma krävs inte bara ersättningsinvesteringar utan även nya investeringar i form av förskolor, skolor, infrastruktur med mera. Detta innebär att upplåning blir nödvändig men eftersom det då tillkommer ytterligare kostnader i form av räntekostnader för lån är det viktigt att

investeringsnivån hålls inom en rimlig nivå för att inte minska budgetutrymmet för den övriga verksamheten.

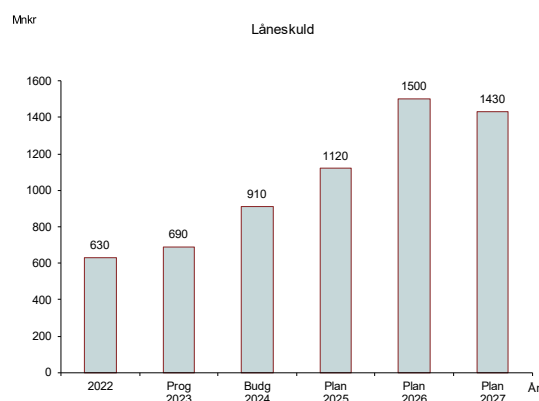
Låneskuld

Investeringarna 2024 - 2027 beräknas uppgå till 1,3 mdkr. Investeringsinkomster i form av gatukostnadsersättningar minskar likviditetsbelastningen något. Utbetalningar, det vill säga medfinansiering av Lommabanan och statliga investeringar i Alnarps- och Flädie stationer belastar budgetperioden. Dessutom ska kommunen upprätthålla ett låneutrymme för VA-Syds räkning om 40 mnkr årligen. Låneskulden beräknas öka med 740 mnkr under perioden 2024 - 2027 och uppgå till 1,4 mdkr år 2027.

För att långsiktigt reducera låneskulden gäller att:

- exploateringsresultat och reavinster vid avyttringar ska oavkortat användas till att reducera den växande låneskulden.
- pensionskapitalet, överstigande 120 procent av ansvarsförbindelsen, ska oavkortat användas till att reducera den växande låneskulden.

Diagrammet nedan visar hur låneskulden utvecklas.

Pensionsskulden

Budgeten för kommunens pensionskostnader och pensionsskuld tas fram utifrån en prognos gjord av KPA Pension.

mnkr	Utfall 2022	Prog 2023	Budg 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Pensionskostnader	88	158	177	113	99	104
Pensionsavsättning	32	32	33	32	32	30
Ansvarsförbindelse	256	256	262	248	230	215
S:a Pensionsförpliktelser	288	288	295	280	261	245
Medel i pensionsförvaltning	245	263	263	263	263	263
Förvaltade medel / pensionsskuld	85%	91%	89%	94%	100%	107%
Förvaltade medel / ansvarsförbindelse	96%	103%	100%	106%	114%	122%

Åren 2023 - 2024 blir pensionskostnaderna tillfälligt väsentligt högre främst beroende på inflationen men även på grund av ökade kostnader för övergången till nytt pensionsavtal i kommunsektorn. Prognosen för kostnaden 2024 innebär en fördubbling jämfört med 2022.

De totala pensionsförpliktelserna beräknas under budgetperioden att sjunka från 288 mnkr i prognosen för 2023 till 245 mnkr 2027. Pensionsförpliktelser intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och uppgår i budgeten för 2024 till 33 mnkr inklusive löneskatt. Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse och uppgår 2024 till 262 mnkr inklusive löneskatt.

Kommunen har valt en försäkringslösning för huvuddelen av intjänade pensionsförmåner som annars skulle ha redovisats under posten "Avsatt till pensioner". Detta innebär att kommunen årligen betalar en försäkringspremie till vald pensionsadministratör (för närvarande KPA) som motsvarar det årets beräknade intjänade pensionsförmåner. Allt fler anställda har de senaste åren blivit berättigade till den förmånsbestämda ålderspensionen och premierna, som är svåra att prognostisera, har ökat kraftigt fram till och med 2022.

Den nya pensionsöverenskommelsen, från december 2021, innebär en övergång från ett förmånsbestämt till ett avgiftsbestämt pensionssystem från den 1 januari 2023.

Detta system innebär mer förutsägbara kostnader för kommunen, premienivåer som är jämförliga med övriga arbetsmarknaden samt tydliga och mer attraktiva villkor för de anställda.

Kommunen satte under åren 1996 - 2000 av likvida medel i en pensionsförvaltning som "öronmärkts" för pensionsändamål och sedan dess har all avkastning återinvesterats i förvaltningen. Enligt gällande finanspolicy är målet att successivt öka konsolideringsgraden, det vill säga kvoten mellan förvaltade pensionsmedel och pensionsskuld, vilket uppnås under budgetperioden. Syftet med förvaltningen är att uppnå långsiktig god avkastning med betryggande säkerhet. Prognosen för det bokförda värdet (det vill säga det bedömda verkliga värdet) per 2023-12-31 är 263 mnkr, vilket också använts som antagande för åren 2024 - 2027.

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska medel motsvarande 50 % av utbetalningarna, inklusive löneskatt, från den så kallade ansvarsförbindelsen årligen tas ut från pensionsförvaltningen och tillföras kommunens kassa. För budgetperioden handlar det om cirka 11 mnkr per år.

Finansnetto

Finansnettot, skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, utvecklas kraftigt negativt under budgetperioden, från -24 mnkr år 2024 till -40 mnkr år 2027. I prognosen för 2023 är nettot -24 mnkr, exklusive orealiserad värdeökning avseende pensionsförvaltningen.

Högre räntenivåer i kombination med en stigande upplåningsvolym innebär en kraftigt ökad räntekostnad. Inflationen påverkar också räntenettot negativt då finansiell kostnad avseende avsättning för medfinansiering av statlig infrastruktur (stationerna i Flädie och Alnarp) och pensionsavsättningar indexuppräknas utifrån KPI respektive prisbasbelopp.

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska utveckling styrs av ett stort antal faktorer. Vissa kan påverkas genom kommunala beslut, medan andra ligger

utanför kommunens kontroll. Ett sätt att beskriva kommunens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. Nedan redovisas de ekonomiska konsekvenserna av ett antal händelser:

Händelse, 2024	Förändring +/- (mnr)
Utdebitering, 1 kr	88,0
Skatteintäkter, 25 invånare	1,5
Resultatnivå, 1 %	17,0
Låneränta, 1 %	3,8
Löneöversyn, 1 %, inklusive arbetsgivaravgift (PO-pålägg)	9,5

Långsiktig ekonomisk utmaning kräver omställning i god tid

Utifrån kommunens ekonomiska läge, enligt kvartalsrapporten, och fortsatt osäkra omvärldsfaktorer med inflation, högre pensionskostnader och ytterligare räntehöjningar fattade kommunstyrelsen i april beslut om att proportionerligt fördela det sparbetning på totalt 20 mnr som varit med som en budgetförutsättning i den fastställda planen för 2024 – 2026. Det är viktigt att förutsättningarna är kända tidigt och att nödvändiga åtgärder tas fram med omsorg och förankras. Vissa åtgärder har fått effekt redan under 2023. De förväntas dock ge effekt i budget för 2024 och framåt för att möta både kort- och långsiktiga utmaningar.

Utmaningar, som kan ses på längre sikt, är en befolkning som blir allt äldre, utmaningar med kompetensförsörjning, ett ökat behov av kompetensutveckling och inte minst ett ökat behov av att vidta klimatanpassningsåtgärder. Det är viktigt att ställa om och att agera tidigt för att kunna bevara en god ekonomisk hushållning.

Måttliga förstärkningar och satsningar

Måttliga förstärkningar

Utöver utökad budget i form av demografisk resursfördelning, det vill säga ökning eller minskning av nämndernas budgetar på grund av förändrad befolkningsprognos, samt kompensation för löneöversyn från 2023 har viss kompensation för inflation och

indexuppräknings gjorts i samband med beslut om budgetramar i mars.

Satsningar i budgeten

- För barn- och utbildningsnämndens behov har en reserv på 1 – 1,5 mnr avsatts åren 2024 - 2027, för uppstarts-kostnader för gymnasieskola i egen regi.
- Fortsatt satsning på Lokal äldreomsorgs-reform med 4 mnr år 2024, med en årlig nedtrappning av stödet till social-nämnden med 1 mnr, så att reformen successivt kan arbetas in i ordinarie verksamhet och budget från och med 2028.

Reformen innebär att medarbetarna i äldreomsorgen ges möjlighet att avsätta 15 % av arbetstiden, motsvarande 5 timmar i veckan, till kompetensutveckling.

Reformen syftar till att sätta de äldres behov i centrum och därigenom öka de äldres nöjdhet. Förväntade effekter av reformen är högre kvalitet, säkrare leveranser, tryggare medarbetare, ett mer hållbart arbetsliv och att Lomma kommun blir en mer attraktiv arbetsgivare.

Särskild finansiering av implementeringen möjliggjordes när kommunen i juni 2022 erhöll sammanlagt 22,6 mnr i två generella statsbidrag, att fritt disponeras enligt kommunfullmäktiges beslut under åren 2022 - 2023.

- Fortsatt satsning på trygghetskapande åtgärder 2024. Nämnderna har tilldelats medel för trygghetskapande åtgärder åren 2021 - 2024, i enlighet med tidigare beslut och med slutlig fördelning av 1,4 mnr för år 2024. Satsningen uppgår årligen till 3,7 mnr.

Trygghetsåtgärderna berör områden så som:

- Skadegörelse
- Drogrelaterade problem
- Upplevd trygghet i offentliga miljöer
- Skadeförebyggande åtgärder i offentliga miljöer.

Särskilt uppdrag

Kommunstyrelsen uppdrar till förvaltningen att inför beslut om budgetramar för 2025 återkomma med en utvärdering av de trygghetsskapande åtgärder som hittills vidtagits i satsningen som budgeterats för åren 2021 - 2024. Av utvärderingen ska framgå vilka effekter åtgärderna haft och vilka behov de har tillgodosett.

Framtid

För att säkerställa en långsiktig finansiering av välfärden och verksamheternas förutsättningar är det viktigt att blicka längre in i framtiden.

Den demografiska utmaningen, där framför allt andelen äldre ökar mer än befolkningen i arbetsför ålder, innebär minskat skatteunderlag samtidigt som behovet av insatser ökar. Dessutom kommer kompetensförsörjning vara en stor utmaning under överskådlig framtid.

Arbetet med verksamhetsutveckling och digitalisering måste fortsätta. En digital agenda har tagits fram och utgör en bas för detta utvecklingsarbete. Den digitala agendan ska vara en del av Lommas budgetprocess.

Hållbarhet är bland de viktigaste framtidsfrågorna och har stor påverkan på framtida kostnader och investeringsbehov, inte minst avseende klimatsäkringsarbetet av viktig infrastruktur, hamnområdet i Lomma samt befintlig och kommande bebyggelse.

Den nya översiktsplanen innehåller utbyggnads- och tillväxtmål. Omvandlingsprojekt pågår i Lomma centrum och omvandlingsprojektet kring Bjärreds torg färdigställdes våren 2023. Bjärreds vångar som sammanbinder Bjärred och Borgeby kommer sammanlagt att ge plats för upp till 900 nya bostäder. En långsiktig och jämn utvecklingstakt av nybyggnation är önskvärd, då det har effekter på befolkningsutvecklingen, skatteunderlagets utveckling och verksamheternas planeringsförutsättningar.

Investeringsnivån i budgeten är fortsatt hög, både i anläggningar för kommunal service och i infrastruktur. Det medför en stor och långsiktig belastning på ekonomin och förutom att det ställer stora krav på projektorganisationen är det viktigt med god budgetföljsamhet och att hålla uppe resultatnivån för att finansiera investeringarna och minska lånebehovet.

Två av de största investeringsprojekten är byggandet av en gymnasieskola samt ett nytt kommunhus. Ett kulturhus i Bjärred planeras att tas i drift 2026 och efter planperioden planeras för ett nytt särskilt boende, även det i den norra kommundelen.

För kommunens långsiktiga ekonomiska utveckling är det viktigt att:

- nämndernas ekonomi är i balans, det vill säga att budgeten hålls.
- verksamhetens nettokostnader inte stiger procentuellt mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- resultatnivån uppgår till minst 2 % årligen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning.
- investeringarna finansieras till minst 60 % med egna medel, det vill säga avskrivningar och resultat.

STRATEGISKT HR-ARBETE

”Lomma kommun som arbetsgivare verkar för ett hållbart arbetsliv som genomsyrar kommunens verksamheter från chefer till medarbetare. Lomma kommun är en av Sveriges bästa kommuner att arbeta i.”

Så lyder Lomma kommuns arbetsgivarpolitiska **vision 2030**. Utifrån denna vision har ett **arbetsgivarpolitiskt mål** antagits:

”Lomma kommun ska vara en attraktiv, utvecklande och hälsofrämjande arbetsgivare.”

För att vara framgångsrik i arbetet med att utveckla och behålla befintliga medarbetare samt attrahera och rekrytera nya medarbetare behöver kommunen bland annat erbjuda:

- Konkurrenskraftiga anställningsvillkor
- Meningsfulla och utvecklande uppdrag
- Kompetensutveckling
- Ett gott samarbetsklimat och möjlighet till delaktighet
- En hållbar, säker och trygg arbetsmiljö

Strategisk kompetensförsörjning

År 2024 kommer Lomma kommun att ha cirka 1 800 medarbetare. Ett aktivt och strategiskt kompetensförsörjningsarbete är avgörande för att kommunen ska kunna bedriva högkvalitativ och modern verksamhet trots den ökande konkurrensen om arbetskraft.

I begreppet kompetensförsörjning ingår allt ifrån att ha en kvalitetssäkrad rekryterings-

process till att skapa och synliggöra utvecklingsmöjligheter och karriärvägar för befintliga medarbetare. De stora utmaningarna inom kompetensförsörjningen ställer även höga krav på kontinuerlig verksamhetsutveckling till exempel genom digitalisering, för att säkerställa att alla medarbetare har förutsättningar för ett effektivt arbetssätt där deras kompetens tas tillvara.

Kommunens chefer har en nyckelfunktion i kompetensförsörjningsarbetet. Cheferna skapar förutsättningar för att tillsammans med sina medarbetare utveckla såväl verksamheten som den egna kompetensen. Även under 2024 är chefsförsörjning och ledarutveckling därför prioriterade områden.

Arbetsmiljö och hälsa

Alla medarbetare och chefer ska ha möjlighet till ett hållbart arbetsliv på hälsofrämjande arbetsplatser. Här krävs ett ständigt pågående systematiskt arbetsmiljöarbete där man regelbundet identifierar eventuella risker i arbetsmiljön på varje arbetsplats och vidtar åtgärder för att minska riskerna för arbetsrelaterad ohälsa. Årligen genomförs medarbetarundersökning samt andra uppföljningar inom arbetsmiljöområdet som indikerar vilka särskilda insatser som behöver göras.

Den partsgemensamma utbildningen om systematiskt arbetsmiljöarbete och facklig samverkan för chefer, skyddsombud och fackliga representanter är från och med 2023 obligatorisk för samtliga nya chefer.

Kommunens rehabiliteringsprocess bygger på samverkan mellan olika aktörer med god kunskap om rehabiliteringsarbetet. Anställda som riskerar eller hamnar i ohälsa och sjukskrivning ska tidigt få stöd för att återfå sin arbetsförmåga och kunna återgå i arbete. Arbetet med att sänka sjukfrånvaron, med särskilt fokus på långtidssjukskrivningarna fortgår.

Värdegrund och likabehandling

Alla anställda i Lomma kommun ska i sitt arbete förhålla sig till kommunens värdegrund. Värdegrunden påverkar engagemang, bemötande och förhållningssätt till arbetet, varandra, medborgarna och kommunens samarbetspartners.

Som arbetsgivare ska Lomma kommun arbeta för allas lika värde och verka utifrån ett jämlikhetsperspektiv samt mot diskriminering. Årligen följer kommunen upp *handlingsplan för aktiva åtgärder för likabehandling*.

Likaså fortsätter arbetet med konkurrenskraftiga och individuella anställnings- och lönevillkor. Genom att tillämpa enhetliga principer för lönesättning undviks bland annat osakliga löneskillnader på grund av kön. Uppföljning av detta i form av de lagstadgade lönekartläggningarna görs årligen.

STRATEGISKT NATUR- OCH MILJÖARBETE

Det strategiska natur- och miljöarbetet i kommunen handlar främst om genomförandet av åtgärder kopplade till de lokala miljömålen. Stort fokus finns på utveckling av energi- och klimatarbetet, kust- och vattenmiljöarbetet, kompensation av ekosystemtjänster samt information, utveckling och skydd av naturområden.

Lokala miljömål

Under 2022 antogs nya lokala miljömål med ett tillhörande åtgärdsprogram för de miljömål som inte redan ingår i kommunens Energi- och klimatplan, Kretsloppsplan eller Naturmiljöprogram. Med många nya medarbetare, nya politiker och engagerade medborgare så krävs fortsättningsvis stora informationsinsatser i frågorna. Att synliggöra vad vi gör, men att också få med sig alla som påverkar miljöarbetet är av avgörande betydelse för att arbetet ska gå framåt.

Klimatarbete, klimatanpassning och klimatrelaterade åtgärder

En ny energi- och klimatplan antogs 2020 och arbetet med genomförandet av de nya åtgärderna i planen pågår för fullt med syfte att minska kommunens påverkan på klimat-effekten. Samtidigt behöver samhället också anpassa sig till effekterna av den pågående klimatförändringen och 2019 antogs ett Kustzonsprogram vars syfte är att samordna och ytterligare implementera förvaltningen av kustens speciella frågeställningar. Trots hög prioritet under 2023 så behöver arbetet ytterligare intensifieras under 2024 för att inte kommunen ska tappa fart i klimatanpassningsarbetet.

Det LIFE-projekt som beviljades medel av EU under 2018 kommer att avslutas och slutredovisas under 2024. Region Skåne är projektägare och Lomma kommun är en partner. Projektet syftar till att skydda kusten mot översvämningar med hjälp av naturbaserad teknik.

Under 2024 fortsätter arbetet för att minska flödestopparna i Höje å. Detta sker i Höje å vattenråds regi. Framför oss ses en ny typ av förändrat arbetssätt som i högre utsträckning involverar markägare att delta så att vi kan nå längre med åtgärderna som gynnar såväl tätort som landsbygd. Ett sätt att synliggöra konsekvenser och utfall av gjorda åtgärder håller också på att arbetas fram, delvis på grund av skärpta krav från EU.

Renare hav och inlandsvatten

Genom medlemskapet i KIMO (kommunernas internationella miljöorganisation) arbetar kommunen för att föra kommunernas marina arbete framåt både lokalt, nationellt och internationellt. Skräpet i havet, mikroplaster och så kallade spökgarn är frågor som engagerar många. I en del av dessa frågor samarbetar kommunen även med SYSAV och Höje å vattenråd och under 2024 kommer den testanläggning för uppsamling av skräp som håller på att anläggas i Lomma hamn att utvärderas.

Inom ramen för den nya vattenförvaltningscykeln har nya åtgärdsprogram formulerats för Höje å och Kävlingeån. Vattenvårdande och vattenfördröjande åtgärder kommer att fortlöpa som samarbetsprojekt både i Höje å vattenråd och Kävlingeåns vattenråd där kommunen är part.

Biologisk mångfald och utveckling av naturområden

Förutom utveckling av naturvården, bekämpning av invasiva växter, synliggörande av naturområdena samt kompensation i exploateringsprojekten så fortsätter kommunens arbete med att skydda de mest värdefulla naturområdena. Flera nya områden har tillkommit i Naturmiljöprogrammets åtgärdsdel samt i kommunens nya översiktsplan. Detta samtidigt som alla statliga medel för medfinansiering har stoppats av Naturvårdsverket och landets länsstyrelser på grund av kraftigt minskade anslag.

Foto: Christian Almström

Lödde å.

RESULTATBUDGET

Mnkr		Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens nettokostnader, exkl. avskrivningar	Not 1	-1 349,7	-1 521,6	-1 570,2	-1 556,6	-1 607,2	-1 684,7
Avskrivningar		-102,8	-107,2	-108,7	-115,1	-120,8	-142,5
Verksamhetens nettokostnader		-1 452,5	-1 628,8	-1 678,9	-1 671,7	-1 728,0	-1 827,2
Skatteintäkter	Not 2	1 594,1	1 682,2	1 716,4	1 792,4	1 879,2	1 956,7
Generella statsbidrag och utjämning	Not 3	18,6	-11,0	-13,0	-29,4	-25,3	-47,8
Verksamhetens resultat		160,2	42,4	24,5	91,3	125,9	81,7
Finansiella intäkter	Not 4	26,6	21,7	8,2	9,7	11,4	11,7
Finansiella kostnader	Not 5	-66,8	-28,2	-31,7	-37,7	-46,7	-51,7
Resultat efter finansiella poster		120,0	35,9	1,0	63,3	90,6	41,7
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT		120,0	35,9	1,0	63,3	90,6	41,7
Specifikation av finansnetto:							
Pensionskapitalförvaltning, realiserade vinster/förluster		-41,2	18,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pensionskapitalförvaltning, övrigt		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Annan aktieutdelning		3,9	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Övrigt		-2,9	-26,0	-24,5	-29,0	-36,3	-41,0
S:a Finansnetto		-40,2	-6,5	-23,5	-28,0	-35,3	-40,0

KASSAFLÖDESBUDGET

Mnkr		Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN							
Årets resultat		120,0	35,9	1,0	63,3	90,6	41,7
Justering för avskrivningar		102,8	107,2	108,7	115,1	120,8	142,5
Justering för återföring nedskrivning		4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för gjorda / ianspråktaga avsättningar		16,5	-5,8	-3,2	-38,2	-130,1	-21,5
Just. för övriga ej likviditetspåverkande poster		-40,1	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
<i>Medel för verksamh. före förändr. av rörelsekapital</i>		<i>203,7</i>	<i>143,8</i>	<i>113,0</i>	<i>146,7</i>	<i>87,9</i>	<i>169,3</i>
Ökning (-) / Minskning (+) kortfristiga fordringar		-59,9	-93,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-) / Minskning (+) kortfristiga placeringar		41,2	-18,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskn. (+) / Ökn. (-) förråd och exploatering		-3,4	-1,2	-9,1	20,0	0,0	0,0
Ökning (+) / Minskning (-) kortfristiga skulder		-6,0	89,6	0,0	-19,8	-10,8	-78,3
Kassaflöde för den löpande verksamheten		175,6	120,8	103,9	146,9	77,1	90,9
INVESTERINGSVERKSAMHETEN							
Investeringsutgifter		-272,0	-198,0	-283,8	-379,8	-463,8	-178,1
Investeringsinkomster, försäljning		58,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-213,7	-198,0	-283,8	-379,8	-463,8	-178,1

Mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Förändring av långfristiga skulder	51,9	58,8	188,9	260,9	413,7	113,1
Ökning (-) / Minskning (+) av långfristiga fordringar	-0,9	-20,0	-29,0	-28,0	-27,0	-26,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	51,0	38,8	159,9	232,9	386,7	87,1
Årets kassaflöde	12,9	-38,4	-20,0	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid årets början	75,5	88,4	50,0	30,0	30,0	30,0
Likvida medel vid årets slut	88,4	50,0	30,0	30,0	30,0	30,0
	12,9	-38,4	-20,0	0,0	0,0	0,0

BALANSBUDGET

Mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR						
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar	2 088,2	2 176,9	2 352,0	2 616,7	2 959,7	2 995,3
<i>därav mark, byggn., tekn. anläggningar</i>	<i>2 031,7</i>	<i>2 121,8</i>	<i>2 301,7</i>	<i>2 569,1</i>	<i>2 910,8</i>	<i>2 926,5</i>
<i>maskiner och inventarier</i>	<i>56,5</i>	<i>55,1</i>	<i>50,3</i>	<i>47,7</i>	<i>48,9</i>	<i>68,8</i>
Finansiella anläggningstillgångar	258,8	281,1	310,1	338,1	365,1	391,1
<i>därav långfristig fordran VA SYD</i>	<i>258,8</i>	<i>190,4</i>	<i>219,4</i>	<i>247,4</i>	<i>274,4</i>	<i>300,4</i>
Summa anläggningstillgångar	2 347,0	2 458,0	2 662,1	2 954,8	3 324,8	3 386,4
Bidrag till statlig infrastruktur	141,0	134,5	128,0	121,4	114,9	108,4
Förråd och exploateringar	9,8	10,9	20,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga fordringar	175,6	269,0	269,0	269,0	269,0	269,0
Kortfristiga placeringar	244,5	262,5	262,5	262,5	262,5	262,5
<i>därav pensionsförvaltning</i>	<i>244,5</i>	<i>262,5</i>	<i>262,5</i>	<i>262,5</i>	<i>262,5</i>	<i>262,5</i>
Kassa och bank	88,5	50,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Summa omsättningstillgångar	518,4	592,4	581,5	561,5	561,5	561,5
SUMMA TILLGÅNGAR	3 006,4	3 184,9	3 371,6	3 637,8	4 001,2	4 056,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	1 790,1	1 826,0	1 827,0	1 890,3	1 980,9	2 022,6
<i>därav periodens resultat</i>	<i>120,0</i>	<i>35,9</i>	<i>1,0</i>	<i>63,3</i>	<i>90,6</i>	<i>41,7</i>
Avsatt till pensioner	31,7	32,5	32,9	32,3	31,7	30,1
Övriga avsättningar	203,4	196,8	193,2	155,6	26,1	6,2
Summa avsättningar	235,1	229,3	226,1	187,9	57,8	36,3
Långfristiga skulder	690,4	749,2	938,1	1 199,0	1 612,8	1 725,9
Kortfristiga skulder	290,8	380,4	380,4	360,6	349,7	271,4
Summa skulder	981,2	1 129,6	1 318,5	1 559,6	1 962,5	1 997,3
S:A EK, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	3 006,4	3 184,9	3 371,6	3 637,8	4 001,2	4 056,2
Pensionsförpliktelser som inte upptagits i BR	256,0	255,9	262,4	247,6	229,7	214,6
Beviljad checkräkningskredit	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0	70,0

NOTER TILL RESULTATBUDGETEN

Mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Not 1 Verksamhetens nettokostnader						
Driftredovisningens nettokostnader, nämnderna	-1 414,0	-1 584,6	-1 628,6	-1 635,8	-1 654,1	-1 670,3
Avgår, finansiella poster i nämndernas driftsnetto	-19,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta, finansförvaltningen	19,6	26,2	59,1	59,1	59,1	59,1
Verksamhetsbidrag till nämnd	-5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anslag till KS förfogande	0,0	-3,0	-31,6	-81,4	-133,2	-211,0
Pensionskostnader inklusive löneskatt	-87,8	-158,4	-177,2	-113,0	-99,3	-104,4
Övriga kostnader finansförvaltningen	55,5	91,0	99,3	99,4	99,4	99,4
Bidrag till statlig infrastruktur	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	-1 452,5	-1 628,8	-1 678,9	-1 671,7	-1 728,0	-1 827,2
Not 2 Skatteintäkter						
Allmän kommunalskatt	1 557,2	1 663,6	1 716,4	1 792,4	1 879,2	1 956,7
Prognos slutgiltig kommunalskatt	28,9	13,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Justeringspost föregående års prognos	8,0	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0
	1 594,1	1 682,2	1 716,4	1 792,4	1 879,2	1 956,7
Not 3 Generella statsbidrag och utjämnings						
Strukturbidrag	8,4	8,4	8,5	8,5	8,7	8,8
Kostnadsutjämningsbidrag	94,5	112,9	110,1	109,9	110,1	97,0
Kostnadsutjämningsbidrag , retroaktiv ändring 2022	0,0	-3,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsbidrag	68,1	57,7	54,9	39,5	29,9	20,7
Kommunal fastighetsavgift	50,0	52,8	53,9	53,9	53,9	53,9
Övriga generella statsbidrag	18,7	11,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Inkomstutjämningsavgift	-165,9	-186,0	-174,7	-175,2	-160,6	-160,3
Avgift till LSS-utjämning	-55,2	-64,8	-65,7	-66,0	-67,3	-67,9
	18,6	-11,0	-13,0	-29,4	-25,3	-47,8
Not 4 Finansiella intäkter						
Orealiseade vinster, finansiella oms.tillgångar	0,0	18,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bokfört värde, finansiella oms.tillgångar	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljningspris, finansiella oms.tillgångar	20,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Utdelning aktier och andelar i andra företag	3,9	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Övriga finansiella intäkter	2,6	2,1	7,2	8,7	10,4	10,7
	26,6	21,7	8,2	9,7	11,4	11,7
Not 5 Finansiella kostnader						
Räntor på lån	-3,9	-10,7	-24,1	-34,5	-44,9	-49,9
Ränta på pensionsskuld	-0,6	-2,1	-2,2	-0,8	-0,4	-0,6
Orealiserade förluster, finansiella oms.tillg.	-41,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indexuppräkn. avs. bidrag till statlig infrastruktur, stationer	-20,5	-15,0	-5,2	-2,2	-1,2	-1,0
Övriga finansiella kostnader	-0,7	-0,4	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
	-66,8	-28,2	-31,7	-37,7	-46,7	-51,7

FASTIGHETSVERKSAMHETEN

Resultatbudget Mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	177,4	196,3	228,6	236,7	245,9	279,4
<i>därav externa</i>	<i>19,8</i>	<i>27,4</i>	<i>21,3</i>	<i>21,3</i>	<i>21,3</i>	<i>21,3</i>
<i>därav interna</i>	<i>157,6</i>	<i>168,9</i>	<i>207,3</i>	<i>215,4</i>	<i>224,6</i>	<i>258,1</i>
Verksamhetens kostnader	-108,0	-115,5	-127,4	-129,5	-133,0	-140,2
<i>därav externa</i>	<i>-105,2</i>	<i>-112,9</i>	<i>-124,5</i>	<i>-126,6</i>	<i>-130,1</i>	<i>-137,3</i>
<i>därav interna</i>	<i>-2,8</i>	<i>-2,6</i>	<i>-2,9</i>	<i>-2,9</i>	<i>-2,9</i>	<i>-2,9</i>
Av- och nedskrivningar	-55,6	-61,5	-63,0	-64,0	-65,0	-76,4
Verksamhetens nettokostnader	13,8	19,3	38,2	43,2	47,9	62,8
Finansiella intäkter						
Finansiella kostnader	-12,4	-16,6	-37,7	-42,7	-47,4	-62,3
Resultat före extraordinära poster	1,4	2,7	0,5	0,5	0,5	0,5
Realisationsvinst	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	-4,5	-1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	16,9	1,7	0,5	0,5	0,5	0,5

Balansbudget Mnkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
TILLGÅNGAR						
Materiella anläggningstillgångar	1 274,8	1 296,8	1 523,4	1 818,0	1 943,6	2 190,8
<i>därav byggnader</i>	<i>1 226,5</i>	<i>1 247,6</i>	<i>1 475,6</i>	<i>1 771,6</i>	<i>1 898,6</i>	<i>2 147,2</i>
<i>därav mark</i>	<i>32,4</i>	<i>32,4</i>	<i>32,4</i>	<i>32,4</i>	<i>32,4</i>	<i>32,4</i>
<i>därav bostadsrätter</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>	<i>9,6</i>
<i>därav maskiner / inventarier, förb.utg annans fastighet</i>	<i>6,3</i>	<i>7,2</i>	<i>5,8</i>	<i>4,4</i>	<i>3,0</i>	<i>1,6</i>
Summa anläggningstillgångar	1 274,8	1 296,8	1 523,4	1 818,0	1 943,6	2 190,8
Kortfristiga fordringar	9,6	12,9	12,9	12,9	12,9	12,9
Kassa och bank	85,8	83,6	83,6	83,6	83,6	83,6
Summa omsättningstillgångar	95,4	96,5	96,5	96,5	96,5	96,5
SUMMA TILLGÅNGAR	1 370,2	1 393,3	1 619,9	1 914,5	2 040,1	2 287,3
EGET KAPTIAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	60,9	78,0	78,5	79,0	79,5	80,0
<i>därav årets resultat</i>	<i>16,9</i>	<i>1,7</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
Avsättningar						
Långfristiga skulder	1 274,8	1 296,8	1 523,4	1 818,0	1 943,6	2 190,8
Kortfristiga skulder	34,5	18,5	18,0	17,5	17,0	16,5
Summa skulder	1 309,3	1 315,3	1 541,4	1 835,5	1 960,6	2 207,3
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 370,2	1 393,3	1 619,9	1 914,5	2 040,1	2 287,3

KF-VERKSAMHETER PER NÄMND

	DRIFTBUDGET				
	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nettokostnad, Tkr					
Kommunstyrelse					
Kommunövergripande verksamhet	-83 266	-90 171	-89 018	-89 709	-90 316
Revision					
Kommunövergripande verksamhet	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041
Valnämnd					
Kommunövergripande verksamhet	-40	-580	-40	-570	-40
Överförmyndare					
Kommunövergripande verksamhet	-615	-615	-615	-615	-615
Socialnämnd					
Individ- och familjeomsorg	-64 697	-71 269	-72 599	-74 198	-75 378
LSS-verksamhet	-77 419	-89 916	-91 729	-93 908	-95 515
Hälsa, vård och omsorg	-303 243	-279 060	-284 593	-291 240	-296 147
Summa	-445 359	-440 245	-448 921	-459 346	-467 040
Barn- och utbildningsnämnd					
Förskoleverksamhet	-171 673	-173 414	-173 475	-174 371	-175 609
Grundskoleverksamhet	-508 087	-527 066	-526 169	-529 168	-533 316
Gymnasieskola och vuxenutbildning	-161 348	-170 115	-170 194	-171 349	-172 947
Kostverksamhet	-1 090	0	0	0	0
Summa	-842 198	-870 595	-869 838	-874 888	-881 872
Kultur- och fritidsnämnd					
Fritidsverksamhet	-42 118	-43 397	-44 370	-44 785	-45 149
Kulturverksamhet	-28 837	-33 164	-33 363	-33 639	-33 882
Summa	-70 955	-76 561	-77 733	-78 424	-79 031
Samhällsbyggnadsnämnd					
Teknisk verksamhet, skattefinansierad	-111 081	-134 364	-134 161	-134 852	-135 459
Teknisk verksamhet, fastighetsverksamhet	-15 300	500	500	500	500
Teknisk verksamhet, avgiftsfinansierad	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280
Summa	-130 661	-138 144	-137 941	-138 632	-139 239
Miljö- och byggnadsnämnd					
Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	-3 744	-4 188	-4 300	-4 499	-4 691
Bygglovsverksamhet	-6 707	-6 412	-6 412	-6 412	-6 412
Summa	-10 451	-10 600	-10 712	-10 911	-11 103
SUMMA nämnder	-1 584 586	-1 628 552	-1 635 859	-1 654 136	-1 670 297
Finansförvaltningen (verksamhetens del) *	-44 214	-50 330	-35 824	-73 850	-156 957
S:a verksamhetens nettokostnader	-1 628 800	-1 678 882	-1 671 683	-1 727 986	-1 827 254

* förfogandemedel, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter med mera samt intern ränteintäkt vad gäller driftbudgeten.

MEDEL TILL KOMMUNSTYRELSENS FÖRFOGANDE

Tkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
KS förfogande:				
Löneöversyn	-23 200	-54 000	-85 700	-118 300
Indexuppräkning hyror	0	-2 200	-4 400	-6 600
Indexuppräkning Räddningstjänst	-750	-1 000	-1 250	-1 500
Indexuppräkning gata / park	0	-600	-1 200	-1 800
Ev. komp. till nämnderna för inflation	0	-3 500	-7 000	-10 500
Prisuppräkning, köpta platser - gymnasieskolan	0	-3 000	-6 000	-9 000
Gymnasieskola i egen regi, överkapacitet år 1	0	0	0	-8 700
Gymnasieskola, uppstartskostnad	-1 000	-1 500	-1 500	-1 500
Flyttkostnader	0	0	0	-1 500
Inredning / utrustning (drift) - tre nya byggnader	0	0	-1 000	-4 000
Reserv, revisionen	-100	-100	-100	-100
Summa KS förfogande	-25 050	-65 900	-108 150	-163 500
* Förvaltningens förfogande:				
Ökade avskrivningar	-5 500	-13 000	-19 000	-37 500
Tillkommande driftkostnader	-1 000	-2 500	-6 000	-10 000
Summa förvaltningens förfogande	-6 500	-15 500	-25 000	-47 500
SUMMA MEDEL TILL FÖRFOGANDE	-31 550	-81 400	-133 150	-211 000

* *Ekonomiavdelningen fördelar budget utifrån verkligt utfall efter aktivering av investeringsprojekt*

INVESTERINGSBUDGET

Nedan följer en kortfattad beskrivning av de investeringsprojekt som:

- är nya och överstiger 5 mnkr.
- föreslås förändras med mer än 1 mnkr mot beslutad totalutgift samt orsak till förändringen.
- föreslås ett ändrat innehåll jämfört med föregående beslut.
- blivit förskjutna i tid jämfört med föregående beslut om driftstart.

Projekten beskrivs i den ordning som de återfinns i sammanställningen som följer efter detta avsnitt.

Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom detaljplaneområden

Dp alla Lomma centrum Norr

Projektet avser investeringar inom och intill kommande detaljplaneområde Lomma Centrum Norr. Området ska utvecklas med bland annat fler bostäder och ytterligare samhällsservice. Planuppdrag gavs 2018 men detaljplanearbetet och tidplan för utförande är senarelagt med anledning av utredningsbehov gällande framtida klimatskyddsåtgärder innan arbetet kan fortsätta och påföljande investeringar i infrastruktur kan göras inom området.

Totalutgiften är oförändrad och uppgår till 55 mnkr. Av budgeten tidigare läggs 7 mnkr för ombyggnation av cirkulationsplats Ovalen för att förbättra kollektivtrafikstråket samt för att samordna omledning av spillvattenledning med pågående utveckling av kommunhuskvarteret.

Dp Borgeby ängar

Projektet, tidigare Dp Nordöstra Borgeby, avser investeringar inom kommande detaljplaneområde för ny bostadsbebyggelse. Tidplanen för utförandet är justerad i enlighet med tidplan för exploateringsprojektet. Totalutgiften utökas med 3 mnkr till 43

mnkr utifrån kalkyl som uppdaterats efter ett första skissförslag av området. Den tidigare totalutgiften var endast schablonmässigt beräknad.

Dp Trädgårdsstaden

Detaljplanen antogs 2021 men det beslutet upphävdes av Länsstyrelsen i Skåne län i december 2021. Lomma kommun har därefter överklagat Länsstyrelsens beslut och det ärendet avvaktar nu ett avgörande från Regeringen.

På grund av stor osäkerhet har planerade investeringar i infrastruktur tagits bort från investeringsbudgeten och projektet utgår.

Trädgårdsstaden, tomt för skola/förskola

Projektet utgår av samma anledning som i ovanstående projekt.

Bjärreds vångar, etapp 1

Projektet avser investeringar i infrastruktur kopplade till den nya bydelen, Bjärreds vångar, som planeras mellan Bjärred och Borgeby. Investeringarna avseende Bjärreds vångar som helhet har delats upp i tre delar, vilka utgörs av etapp 1 – 3.

Totalutgift för etapp 1 är fastställd till 140 mnkr, vilket är en minskning med 10 mnkr jämfört med föregående år. Investeringen är beräknad utifrån detaljplanens samrådsförslag.

Etapp 1 innehåller investeringar som berör hela Bjärreds vångar, bland annat Vildmarksstråket, ett grönområde som sträcker sig genom hela området. Projektet kommer att pågå även efter år 2027.

Bjärreds vångar, etapp 2

I föregående års budget benämndes projektet Bjärreds vångar, övriga etapper, men har nu delats upp i etapp 2 och 3 utifrån planerade detaljplaneetapper.

Totalutgiften för etapp 2 uppgår till 68 mnkr och inkluderar, förutom övrig infrastruktur i området, även en ny cykelväg ut med Fjelievägen mot Flädie

station. Projektet pågår under lång tid och sträcker sig även efter budgetperioden.

Bjärreds vångar, etapp 3

Projektet avser investeringar i infrastruktur och totalutgiften uppgår till 60 mnkr utifrån planerat detaljplaneområde.

Den sammantagna totalutgiften för Bjärreds vångar, etapp 1 - 3, uppgår därmed till 268 mnkr, vilket är en minskning med 22 mnkr jämfört med tidigare fastställd budget. Projektet i sin helhet beräknas pågå till omkring år 2040.

Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar, tidigare beslutade fastigheter

Idrottshall, Bjärehovsområdet, Bjärred

Utifrån förutsättningar och behov idag och i framtiden finns det enligt kultur- och fritidsnämnden och barn- och utbildningsnämnden inte längre något verksamhetsmässigt behov av en ny idrottshall i Bjärred. Projektet utgår därmed.

Gymnasieskola

I september 2021 beslutade kommunfullmäktige om att etablera en gymnasieskola i Lomma kommun. Skolan ska uppföras på den östra delen av nuvarande kommunhuskvarter. Totalutgiften är oförändrad och uppgår till 317 mnkr. Driftstart är sedan föregående budgetbeslut senarelagd med ett år till höstterminen 2027.

Beslut om antagande av detaljplanen för fastigheten Lomma 34:1 med flera (gymnasieskola/kommunhus) fattades i kommunfullmäktige den 28 september 2023. Anbud för entreprenaden har inkommit och beslut om tilldelning fattades också den 28 september 2023.

Kommunhus

Ett nytt kommunhus planeras till hösten 2026 med driftstart, det vill säga inflyttning det första kvartalet 2027. Totalutgiften har minskats med 17 mnkr då kostnad för rivningen i stället ingår i driftredovisningen

för 2023. Totalutgiften uppgår därefter till 244 mnkr.

Det nya kommunhuset kommer att placeras på nuvarande kommunhustomt med entrésidan ut mot Hamntorget. Projektet genomförs parallellt med uppförandet av ny gymnasieskola. Under början av 2024 genomförs rivning och återbruk och därefter påbörjas byggnationen.

Kulturhus, Bjärred

Kommunen planerar för ett kulturhus lokaliserat i anslutning till utbyggnadsområdet Bjärreds vångar. Detta kan komma att inrymma folkbibliotek, kulturskola, föreningslokaler, lokaler för kulturverksamhet, samt eventuellt en mindre kommunhusfilial. Exempel på lokaler för kulturverksamhet är en konsthall och mindre konsert-/möteslokal. Ett café planeras också finnas i kulturhuset. Under 2023 har en förvaltningsövergripande projektgrupp satts samman för att utreda innehåll och inriktning, lokalisering och process. Detta arbete ska vara klart under hösten 2023.

Ambitionsnivån har höjts för projektet. Totalutgiften är därför utökad med 25 mnkr och uppgår till 145 mnkr. Driftstart för kulturhuset i Bjärred är 2026.

Samhällsbyggnadsnämnd, Investeringar inom fastigheter, nya projekt

Upprustning av Lomma IP

Tidigare planer på att flytta Lomma idrottsplats till Habo Ljung avlyses och i stället görs en upprustning av den befintliga idrottsplatsen i Lomma. Projektet planeras att omfatta bland annat nya omklädningsrum, ny läktare och en ny konstgräsplan.

Utifrån en tidig och schablonmässig beräkning är totalutgiften satt till 38,5 mnkr. Upprustningen ska utföras under åren 2025 – 2026.

Solberga, kontor och LSS daglig verksamhet

På längre sikt, med driftstart efter planperioden, planeras för uppförande av lokaler för socialnämndens verksamhet. Dessa ersätter delvis tidigare inhyrda lokaler då avtalen för dessa löper ut.

Totalutgift uppgår till 150 mnkr med en första utgift för projektering år 2027.

Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom gata/park

GC-tunnel, Nians verksamhetsområde

Investeringen utgår, då tunneln omfattas av Trafikverkets väghållningsansvar för Malmövägen.

Norra Västkustvägen, Borgeby

Den gamla riksvägen byggs om till en bygata för gång- och cykeltrafik, samt biltrafik för de boende i området. Här behöver åtgärder för hantering av dagvattnet vidtas, men även beläggnings-åtgärder samt omlokalisering av befintliga belyningsstolpar.

Totalutgiften uppgår till 30 mnkr och åtgärderna planeras att genomföras åren 2025 – 2026.

Fast förbindelse över Lödde å

Kommunstyrelsen godkände i maj 2021 rapporten "Förstudie förbindelse över Lödde å 2020". Samhällsbyggnadsförvaltningen fick i uppdrag att fördjupa utredningen i alternativ 1, det vill säga med en placering av förbindelsen i närheten av Borgeby reningsverk.

Totalutgiften för Lomma kommun är satt till 20 mnkr och projektet genomförs i samarbete med Kävlings kommun. Projektets genomförbarhet är fortsatt osäker. Driftstarten är senarelagd med två år, det vill säga till 2026.

Samhällsbyggnadsnämnd, årsanslag

Fastighetsunderhåll

Budgeten har utökats med 4 mnkr årligen 2024 och 2025 för att snabbare komma vidare med åtgärder i den framtagna underhållsplanen.

Särskilt uppdrag

Kommunstyrelsen uppdrar till samhällsbyggnadsförvaltningen att i budgetprocessen för investeringar, inför budget 2025 – 2028, tydliggöra det långsiktiga behovet som årligen föreligger avseende årsanslag för Fastighetsunderhåll och Energisparåtgärder/energiplan och tekniska installationer.

Illustration: White arkitekter

Skiss över Borgeby ängar.

INVESTERINGSBUDGET

Utgift, Tkr	Total- utgift	2023	2024	2025	2026	2027	drift- start
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET							
Kommunstyrelsen							
Mindre investeringar		1 770	2 400	2 850	2 750	1 650	
Utrustning för att säkerställa effektiv serverdrift	3 000	3 000					
Inventarier till nytt kommunhus	15 000					15 000	2027
S:a Kommunstyrelsen :		4 770	2 400	2 850	2 750	16 650	
Socialnämnden							
Mindre investeringar		3 500	2 000	1 300	1 300	1 300	
Mindre investeringar, Särskilt boende				200	500	400	
Mindre investeringar, Ny gruppboestad LSS			500	200			
Möbler och inventarier, Särskilt boende, satsning 2023	2 000	2 000					
Inventarier, Nytt särskilt boende, 2029	4 000						2029
S:a Socialnämnden :		5 500	2 500	1 700	1 800	1 700	
Barn- och utbildningsnämnden							
Mindre investeringar		900	900	900	900	900	
Inventarier till ersättningsbyggnad Bjärehovskolan	7 400	2 166					2022
Inventarier till Alléskolan/Piläng, 9 klassrum m.m.	4 300	1 437					2022
Inventarier till Grundsärskola, Lomma	4 200	2 153					2022
Inventarier till ny gymnasieskola	13 000					13 000	2027
S:a Barn- och utbildningsnämnden :		6 656	900	900	900	13 900	
Kultur- och fritidsnämnden							
Mindre investeringar		800	800	800	800	800	
Inventarier till ny idrottshall Rutsborgsområdet	1 300	1 300					ht-22
Inventarier till ny idrottshall, Karstorp, Lomma	1 300			1 300			2025
Inventarier till Kulturhus, Bjärred	5 000				5 000		2026
S:a Kultur- och fritidsnämnden		2 100	800	2 100	5 800	800	
KS / KSAU oförutsedda investeringar							
KSAU förfogande / Strategiska fastighetsförvärv (KF § 68/23)		50 000					
KS oförutsedda		50 000	0	0	0	0	
Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom detaljplaneområden :							
Dp alla Lomma hamn	9 500	-11	712				2024
Dp alla Lomma hamn, områdesanläggningar (investeringsbidrag)	55 000	6 527					2023
Dp alla Lomma centrum, Norr	55 000	3 743	7 000				
Dp Bjärred centrum (exkl. VA)	31 000	9 875					2022
Dp Nians verksamhetsområde	6 965	336					2019
Dp Borgeby ängar	43 000			1 000	12 000	12 000	
Dp Bjärredsvångar, etapp 1	140 000	2 490		25 000	25 000	15 000	
Dp Bjärredsvångar, etapp 2	68 000				9 000	20 000	
Dp Bjärredsvångar, etapp 3	60 000						
Dp Malmövägen	74 000			1 000	5 000	5 000	
Dp övriga (årsanslag)		3 000	1 500	2 500	2 500	2 500	
S:a investeringar inom detaljplaneområden		25 960	9 212	29 500	53 500	54 500	
Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom fastigheter							
Alléskolan, tillbyggnad 9 klassrum m.m.	53 000	-178					ht-22
Bjärehovskolan, nybyggnation ersättningsbyggnad	116 000	30 105					ht-22
Ny idrottshall Rutsborgsområdet	59 300	15 974					ht-22
Amfiteater, Strandängen Lomma (investeringsbidrag 2,0 mnkr)	2 900	-14					2019
Amfiteater, Strandängen Lomma, etapp 2	2 400	791					2021-05
S:a Fastigheter, tidigare beslutade		46 678	0	0	0	0	
Fastigheter, nya inför 2020:							
Byte av styr- och övervakningssyst. inom nio fastigheter	10 000	4 293					
Ombyggnad av stationen Lomma (inkl. KF §38/23)	11 000	8 035					2022
Ombyggn. Borgeby gårdshotell (3 lgh) nyanlända	2 292	2 292					2022
S:a Fastigheter, nya inför 2020:		14 620	0	0	0	0	
Fastigheter, nya inför 2021:							
Ventilation, Södra Karstorp skolan, Lomma	3 000	2 912					2021
LSS gruppboestad, 6 lägenheter	29 000	14 941	14 000				2024-07
Grundsärskola, Linnéaskolan	33 000	2 360					ht-22
Fastigheter, nya inför 2021:		20 213	14 000	0	0	0	

Utgift, Tkr	Total- utgift	2023	2024	2025	2026	2027	drift- start
Fastigheter, nya inför 2022:							
Ny gruppbostad	20 500	3 129					2022
Reinvestering konstgräsplan, Bjärred	8 500	8 500					2023
3x3 Basketplan, Bjärred (Invest.bidrag, 0,4 mnkr)	1 200	415					2022
Båtklubb, Strandvägen i Bjärred	12 000	11 885					2023
Gymnasieskola	317 000	1 737	94 000	94 000	94 000	30 000	ht-27
Kommunhus	244 000	2 602	60 000	77 000	77 000	25 000	2027, kv.1
Nytt särskilt boende (60 lgh), Bjärred	250 000						2029
Kulturhus, Bjärred	145 000		5 000	70 000	70 000		2026
Strategiskt markförvärv, Bjärred 9:5, Bjärreds vångar	26 000						
Strategiskt markförvärv, Borgeby 17:38, Bjärreds vångar	12 000	9 000	3 000				
Fastigheter, nya inför (och under) 2022:		37 268	162 000	241 000	241 000	55 000	
Fastigheter, nya inför 2023:							
Karstorp - Idrottshall	75 000		45 000	30 000			2025
Dansrotundan / Folketshus (renovering byggnader)	6 000	3 000	3 000				
Fastigheter, nya inför 2023:		3 000	48 000	30 000	0	0	
Fastigheter, nya förslag inför 2024:							
Solberga, kontor och LSS daglig verksamhet	150 000					5 000	
Upprustning av Lomma IP	38 500			19 250	19 250		
Fastigheter, nya förslag inför 2024:		0	0	19 250	19 250	5 000	
Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom Gata / Park							
Beläggningsinvesteringar, etapp 2	92 900	3 930	6 000	7 000	7 000	7 000	
Belysningsplan	10 000	1 726					
Utbyte av gatubelysning till LED (inkl. sensorer)	12 500	12 500					
Hållbar dagvattenhantering (Skyfallsplan)	10 000	2 368					
Åtgärder i Trafiksäkerhetsplan och cykelplan, etapp 1	15 000	-683					2021
Åtgärder i Trafiksäkerhetsplan och cykelplan, etapp 2	15 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
Gångfartsområden Lomma hamn	6 000	2 019					2018
Trafikåtgärder, cykelväg Tollevägen-Carl Olssons väg	18 700	3 743					2021
Cykelväg / busshållplatser, Lundavägen i Bjärred	9 000						2028
Supercykelstråksåtgärder	18 000	4 972			2 500	2 500	
Norra Västkustvägen, Borgeby	30 000		1 000	14 500	14 500		
Åtgärder vid Lomma camping, ny väg och belysning	3 000		3 000				2024
Gata / Park, gröna och blåa miljöer							
Erosionsskydd (tre- och fyrkantsdamarna)	18 900	5 180					2020
Erosionsskydd, etapp 2 (Investeringsbidrag, LIFE-projekt)	11 250	2 926					2021
Långa bryggan Bjärred, ersättningsbrygga	22 000	5 240					2022
T-bryggan Lomma, ersättningsbrygga	15 000	10 798	4 000				2024
Fast förbindelse över Lödde å	20 000				20 000		2026
Gata / Park, Stationsområden							
Kommunala investeringar / Alnarps station	45 000	3 584		1 000	36 800		2026
Kommunala investeringar / Flädie station	59 000	224	5 000	5 500	37 500	500	2026
S:a Gata / Park		60 527	21 000	30 000	120 300	12 000	
Samhällsbyggnadsnämnd, årsanslag :							
Energisparåtgärder / energiplan och tekniska installationer		15 500	3 000	3 000	3 000	3 000	
Fastighetsunderhåll (konsekvens komponentavskrivning)		6 000	10 000	10 000	6 000	6 000	
Mindre investeringar, samhällsbyggnadsnämnden övriga		10 638	9 000	9 000	9 000	9 000	
S:a Samhällsbyggnadsnämnd, årsanslag:		32 138	22 000	22 000	18 000	18 000	
TOTALT SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET		309 430	282 812	379 300	463 300	177 550	
AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET							
Investeringar, hamnverksamhet		2 000	1 000	500	500	500	
S:a Samhällsbyggnadsnämnd, Hamnverksamhet		2 000	1 000	500	500	500	
TOTALT AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET		2 000	1 000	500	500	500	
S:a Samhällsbyggnadsnämnd TOTALT		242 404	277 212	372 250	452 550	145 000	
TOTALT INVESTERINGSUTGIFTER:		311 430	283 812	379 800	463 800	178 050	
<i>(År 2023 inkluderar beslut t.o.m augusti)</i>							

För de större projekten anges de planerade utbetalningarna per år endast som information - för dessa projekt fattar kommunfullmäktige beslut om totalutgift och driftstart.

EXPLOATERINGSBUDGET

Tkr			Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Proj.nr	Projektnamn						
3310	Borgeby verksamhetsområde	Inkomst	0	1 500	0	0	0
		Utgift	0	-65	0	0	0
		Saldo	0	1 435	0	0	0
3312	Borgeby ängar	Inkomst	750	450	75	0	20 000
		Utgift	-1 433	-1 950	-2 103	-250	-250
		Saldo	-683	-1 500	-2 028	-250	19 750
3400	Lomma C Norra	Inkomst	0	0	400	0	0
		Utgift	0	-1 000	-2 250	-1 223	-8 667
		Saldo	0	-1 000	-1 850	-1 223	-8 667
3383	Bjärreds torg	Inkomst	891	0	0	0	0
		Utgift	-50	0	0	0	0
		Saldo	841	0	0	0	0
3407	Bjärreds vångar, etapp 1	Inkomst	860	86	0	0	37 000
		Utgift	-10 760	-2 250	-650	-250	-250
		Saldo	-9 900	-2 164	-650	-250	36 750
	Bjärreds vångar, etapp 2	Inkomst	188	313	125	0	25 000
		Utgift	-900	-1 800	-1 500	-2 000	-250
		Saldo	-713	-1 488	-1 375	-2 000	24 750
	Malmövägen	Inkomst	0	0	50 000	15 000	10 000
		Utgift	-1 901	-4 000	-4 035	-250	-250
		Saldo	-1 901	-4 000	45 965	14 750	9 750
	Solberga	Inkomst	0	0	0	0	0
		Utgift	0	-421	-200	-200	-4 000
		Saldo	0	-421	-200	-200	-4 000
	Total exploateringsbudget	Inkomst	2 689	2 349	50 600	15 000	92 000
		Utgift	-15 044	-11 486	-10 738	-4 173	-13 667
		Saldo	-12 356	-9 138	39 862	10 827	78 333

EXPLOATERINGSBUDGET

Frågor som rör exploateringsprojekten ansvarar kommunstyrelsen för. Denna verksamhet utförs av mark- och exploateringsenheten och planeringsavdelningen på samhällsbyggnadsförvaltningen. Projekten, och resultaten av dessa, har redovisats inom kommunstyrelsen, men kommer från och med 2024 att redovisas inom finansförvaltningen.

Kommunens exploateringsbudget tar upp utgifter och inkomster i samband med planering och försäljning av mark. Utgifter för infrastruktur i de olika projektområdena (till exempel gator, grönområden och torg) budgeteras i investeringsbudgeten.

Exploateringsprojekt sträcker sig över flera år och budgeten omfattar såväl pågående som planerade projekt.

Möjligheterna till precision i kalkylerna varierar starkt beroende på projektets karaktär och hur långt planeringen alternativt genomförandet har framskridit i respektive projekt. Under kommande fyraårsperiod beräknas exploateringsverksamheten förbättra likviditeten med 120 mnkr. Osäkerheten är dock stor vad gäller när i tiden försäljningarna kommer att ske då omvärldsfaktorer snabbt kan påverka projekten.

Nedan följer kommentarer till exploateringsprojekten som återfinns i sammanställningen på sidan 37.

Borgeby verksamhetsområde

Ett verksamhetsområde för lättare industri och hantverk beläget nordost om Borgeby, utbyggt från 2003. En verksamhetstomt återstår, vilken planeras att säljas under år 2024.

Borgeby ängar

Område beläget i nordöstra Borgeby med mark i både kommunal, men till största delen i privat ägo. Området bedöms kunna inrymma 150 - 200 bostäder.

Detaljplanearbete pågår och samråd planeras till årsskiftet 2023/2024. Kommunägd mark planeras att säljas genom markanvisningsförfarande.

Lomma C Norra

Exploateringen omfattar utbyggnad av fem kvarter, innehållande cirka 240 bostäder samt centrumverksamhet, norr om Lommas befintliga centrum. Större delen av marken ägs av kommunen. Planuppdrag gavs 2018 och detaljplanearbete har påbörjats men pausats för att invänta ytterligare utredningar gällande klimatskyddsåtgärder.

Inkomster från markförsäljning, för uppförande av totalt cirka 20 000 kvm BTA, bedöms kunna inkomma från år 2028 och framåt. Utbyggnaden planeras ske i en takt av ett kvarter per år med första inflyttning omkring år 2029.

Bjärreds vångar - etapp 1

Bjärreds vångar är ett större utbyggnadsområde mellan Bjärred och Borgeby och har delats upp i tre etapper. Detaljplanearbete för etapp 1, som omfattar cirka 400 bostäder, pågår och samråd genomfördes i slutet av år 2022. Området planeras för övervägande bostäder. Inflyttning planeras ske från 2026 och framåt.

Kommunen har under 2022 beslutat om ett markförvärv inom etapp 1 och äger, markförvärvet inräknat, cirka 14 % av de planerade byggrätterna inom etappen medan övriga 86 % ägs av extern aktör. Bjärreds vångar etapp 1 är investerings- och övriga etapper kommer att ha en viss skuld gentemot denna etapp.

Bjärreds vångar - etapp 2

Planuppdrag för etapp 2 har givits 2023. Exploateringsområdet avses inrymma bostäder, handel och kommunala funktioner. Marken ägs till huvuddelen av kommunen medan en mindre del ägs av extern aktör.

Bjärreds vångar - etapp 3

Planeringsarbetet för etapp 3 planeras påbörjas först efter innevarande budgetperiod. Exploateringsområdet avses inrymma mestadels bostäder. Knappt hälften av marken ägs av kommunen, övriga delar av två olika externa aktörer.

Malmövägen

Projektet omfattar mark mellan E6:an och Malmövägen som förvärvades av kommunen 2020. Området planeras för verksamhetsområde och kommande byggnader ska även bidra till att reducera bullret från motorvägen.

Verksamhetsområdet planeras att detaljplaneläggas i två etapper, där samråd för första etappen planeras till slutet av år 2023. All mark inom området ägs av kommunen och avses markanvisas och säljas till lämpliga verksamheter.

Solberga

Ett centralt beläget kommunägt kvarter som avses att förtätas. Detaljplanearbete har påbörjats och samråd planeras till årsskiftet 2023/2024. Området planeras att inrymma bostäder samt ytor för kommunala verksamheter. Rivning av befintliga byggnader krävs. Mark för bostäder avses att säljas genom markanvisningsförfarande, övriga delar bibehålls i kommunens ägo.

Verksamhetsområde vid E6 / Malmövägen.

KOMMUNSTYRELSE

Kommunövergripande verksamhet

Nämndens ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens ledande förvaltningspolitiska organ och har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsens uppdrag är att leda och samordna kommunens verksamheter och ha uppsikt över kommunala bolag och övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ansvarar vidare för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Kommunstyrelsen fungerar därtill som ett beredningsorgan för kommunfullmäktige. Som kommunens ledande förvaltningspolitiska organ har kommunstyrelsen även en stödjande funktion och dess stödjande verksamhet omfattar följande funktioner: kansli, ekonomi, kommunikation, säkerhet, HR och IT.

Nämndsmål

- Kommunstyrelsen leder kommunens övergripande utvecklingsarbete med fokus på kvalitet, effektivitet och innovation. *(särskilt utvalt mål)*

Kontinuerlig förbättring är avgörande för att öka effektivitet och kvalitet i kommunen. En kultur som främjar handlingskraft där möjligheter till att pröva nya arbetssätt och ta tillvara på erfarenheter är essentiell för att låta idéer växa till hållbara lösningar. Arbetet genomförs systematiskt och syftar till att skapa kapacitet samt förmåga att stärka det kontinuerliga förbättringsarbetet i kommunens olika verksamheter.

- Kommunstyrelsen skapar effektiva, tydliga och kvalitetssäkra arbetsprocesser.

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens utveckling och skapar goda förutsättningar för facknämnderna att utföra sitt uppdrag. Med en tydlig ansvarsfördelning, ett ändamålsenligt stöd samt med kontinuerlig förbättring av processer och rutiner ska kommunstyrelsen göra det enkelt att göra rätt och underlätta för medarbetare och chefer i hela organisationen. Kommunstyrelsen säkerställer att stödet är ändamålsenligt. Effekterna av arbetet leder till att kommunstyrelsen fungerar som en drivande och stödjande utvecklingspartner.

- Kommunstyrelsen verkar för att stärka näringslivet.

Kommunstyrelsen verkar för att skapa goda förutsättningar för näringslivet i Lomma kommun och bidrar till god förståelse i organisationen för näringslivets förutsättningar och drivkrafter.

Kommunstyrelsen arbetar för att kommunen som helhet bidrar med förutsägbarhet och tydlighet i mötet med näringslivet samt arbetar strategiskt med nya näringslivetableringar. Kommunstyrelsen leder och samordnar näringslivsarbetet i kommunen.

Nulägesanalys

En gemensam utmaning för kommunstyrelsen är behovet av att utveckla såväl de interna processerna som stödet till övriga nämnder samtidigt som den ekonomiska situationen ställer höga krav på prioriteringar och resurseffektivitet.

Exempel på påbörjade utvecklingsarbeten som bedöms fortsätta in i 2024 är bland annat följande:

- Det arbete som påbörjades under 2023 med en översyn av budget-, investerings-, och uppföljningsprocesserna kommer att fortsätta under 2024.

- Det pågående utvecklingsarbetet rörande ärende- och nämndsprocessen fortsätter för att ytterligare kvalitetssäkra och effektivisera handläggningen.
- Under de senaste åren har näringslivsarbetet bedrivits av flera personer. Uppdraget omfattar allt från bemötandefrågor, utveckling av kommunala tjänster till den långsiktiga strategiska näringslivsutvecklingen i kommunen.
- Arbetet att modernisera kommunens tekniska plattform har påbörjats under 2023 och fortsätter 2024. Likaså fortsätter resan mot molnlösningar samt fortsatt utveckling av digital identitet för samtliga medarbetare.
- Säkerhetsläget i världen har gjort att totalförsvsarbetet återigen är en viktig fråga där det civila försvaret får stort fokus och där stort ansvar landar på kommunen.

När det gäller kommunstyrelsens uppdrag att bistå övriga nämnder med expertstöd inom olika områden pågår bland annat:

- Samtliga nämnder har under 2023 fått stöd i arbetet med att ta fram lokala digitala agendor, vilket fortsätter under 2024.
- Särskilt kommunikationsstöd har getts till äldreomsorgen i arbetet med att anordna anhörigträffar och att kommunicera det pågående utvecklingsarbetet på ett tydligt och enkelt sätt för kommunens invånare. Kommunen har en tydlig och jämn närvaro i sociala medier med bred spridning och innehåll som ger inblick i nämndernas verksamheter.
- Nämndernas behov av stöd inom främst HR- och ekonomiområdet har ökat kraftigt de senaste åren, inte minst mot bakgrund av

Förändringar i verksamheten

Välfärdens kompetensförsörjning är en allt svårare utmaning både nationellt och i Lomma kommun. Att driva strategiskt utvecklingsarbete inom kompetensförsörjningsområdet blir därför allt viktigare. Digitala utbildningar, så kallad e-learning, som kan vara del av både chefs- och medarbetares introduktion eller vidareutbildning är en del av detta arbete.

För att möta kompetensförsörjningsutmaningarna och få resurserna att räcka till krävs ett kontinuerligt utvecklings- och effektiviseringsarbete i hela organisationen. Under kommande år behöver kommunstyrelsen arbeta med förändring på flera plan för att möta nya förutsättningar, krav och behov. En anpassning till förändrade budgetförutsättningar samt utveckling av effektiva arbetsprocesser, förändrings- och innovationsledning, näringslivsutveckling kräver nya sätt att arbeta och organiseras. Det är ett prioriterat arbete som behöver göras grundligt, strukturerat och transparent. Vissa delar kommer att kunna identifieras och genomföras snabbt medan andra kommer att kräva längre tid och större förändringar. En utmaning i förändringsarbetet är att det kommer ta tid och resurser från organisationen som

kan komma att påverka övriga leveranser.

Den 1 juli 2023 börjar en ny lag gälla som anger kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete. Säkerhetsverksamheten ansvarar för samordning av arbetet och säkerställer att kraven i den nya lagen kan efterlevas.

De kommande byggprojekten i kommunen medför ett stort behov av kommunikationsstöd. Den nya gymnasieskolan kommer exempelvis att innebära ett behov av såväl stöd för marknadsföringsaktiviteter som löpande dialog med målgrupper.

Omvärd och framtid

Verksamhetsutveckling genom digitalisering fortsätter även framöver att vara fokus för verksamheterna ur både kvalitetsutvecklings- och sårbarhetsperspektiv.

Driftbudget

Utfall / Prognos / Budget

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunövergripande verksamhet	-78 976	-82 516	-90 171	-89 018	-89 709	-90 316
Nettokostnad	-78 976	-82 516	-90 171	-89 018	-89 709	-90 316
Budgeterad nettokostnad	-77 961	-82 816				
Budgetavvikelse	-1 015	300				

Kompetensförsörjningen inom organisationen blir än viktigare då verksamheternas behov och krav på medarbetarna ökar. Kommunen måste uppfylla hela rekryteringskedjan för att vara en attraktiv arbetsgivare hela vägen från att attrahera till att behålla medarbetare.

Kommunikationen med kommuninvånare och andra intressenter ska genomsyras av proaktivitet och framåtanda vilket leder till ett ökat förtroende för verksamheterna och ökar attraktiviteten för kommunen.

Genom ett aktivt och förebyggande hållbarhets- och trygghetsarbete för medborgarna i livets alla skeden genomsyras hela organisationen på olika plan av den ökade tryggheten. Hållbarhetsarbetet måste inkluderas som en naturlig del i verksamheterna för att målsättningarna för ett hållbart samhälle ska uppfyllas.

Bild: Pixabay

REVISION

Kommunövergripande verksamhet

Ansvarsområde

Kommunfullmäktige ska årligen pröva ansvarstagandet för de som har i uppdrag att genomföra verksamheten på fullmäktiges uppdrag. Fullmäktiges instrument för granskning och prövning är de förtroendevalda revisorerna. Revisionen bevakar att kommunfullmäktiges beslut verkställs och att skattemedel används på ett effektivt sätt. Den kommunala revisionen utgör således ett viktigt lokalt demokratiskt kontrollinstrument.

Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen i den omfattning som följer av god revisionsordning granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. Revisionen ska årligen arbeta enligt den standard för verksamhetsrevision som framgår i God revisionsordning, framarbetad av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Nulägesanalys

Revisorerna har gjort en genomlysning av sin verksamhet och gör följande antagande inför 2024.

Revisorerna har ett brett revisionsuppdrag, som omfattar både verksamhetsrevision

och räkenskapsrevision. I juni 2022 lanserades för första gången en enhetlig standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden tydliggör innehållet i granskningen av räkenskaperna, som ska utföras av sakkunniga, och skapar möjligheter för en jämn och hög kvalitet på revisionen. Den nya standarden började tillämpas den 1 januari 2023. Detta har medfört att det ställs ökade krav på revisionens uppdrag och arbetssätt samt en utökning av nuvarande granskning av räkenskaperna.

Omvärd och framtid

Utmaningarna i framtiden för den kommunala revisionen är många. Just nu dominerar det allmänna ekonomiska läget och vilka konsekvenser det får för verksamheterna. Även miljöfrågorna kommer att ha stor betydelse för framtiden och kommer att kräva inblick från revisionens sida.

Ny upphandling av biträdestjänsten kommer att genomföras från 2024-05-01. Osäkerhet råder just nu kring utfallet/prisnivån för den tjänsten.

Driftbudget

Utfall / Prognos / Budget

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunövergripande verksamhet	-866	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041
Nettokostnad	-866	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041
Budgeterad nettokostnad	-977	-1 041				
Budgetavvikelse	111	0				

VALNÄMND

Kommunövergripande verksamhet

Nämndens ansvarsområde

Valnämnden är, i enlighet med vallagen, lokal valmyndighet och ansvarar för genomförandet av allmänna val och kommunala folkomröstningar.

År 2024 är det val till Europaparlamentet och år 2026 genomförs det återigen allmänna val i Sverige.

Förändringar i verksamheten

Valnämnden och i förlängningen kommunfullmäktige har beslutat att föreslå länsstyrelsen att utöka antalet valdistrikt i Lomma kommun från 12 till 16 distrikt. Skälet till förslaget är att bättre kunna

möta väljarna på valdagen och då ge förbättrad service. Enligt ett förhandsbesked från Länsstyrelsen kommer förslaget att godkännas under hösten 2023.

Inför EU-valet 2024 kommer nämnden samla flera valdistrikt i en och samma vallokal på valdagen, framför allt i idrottshallar. Genom att samla flera valdistrikt i samma lokal kan man dra nytta av stordriftsfördelar och effektivisera valprocessen. Idrottshallar erbjuder ofta tillräckligt med utrymme för att rymma flera valdistrikt samtidigt, vilket minskar behovet av att hyra eller använda flera separata lokaler för varje distrikt.

Driftbudget

Utfall / Prognos / Budget

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunövergripande verksamhet	-454	-40	-580	-40	-570	-40
Nettokostnad	-454	-40	-580	-40	-570	-40

ÖVERFÖRMYNDARE

Kommunövergripande verksamhet

Ansvarsområde

Överförmyndaren ska utöva överförmyndarverksamhet, vilket innebär att granska förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet. Utgångspunkten

för denna granskning är de förteckningar, årsräkningar, sluträkningar samt andra handlingar och uppgifter som lämnas in till överförmyndaren. Överförmyndaren har vidare till uppgift att utse gode män till de ensamkommande barn och ungdomar som tas emot av Lomma kommun.

Driftbudget

Utfall / Prognos / Budget

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunövergripande verksamhet	-725	-615	-615	-615	-615	-615
Nettokostnad	-725	-615	-615	-615	-615	-615

SOCIALNÄMND

Individ- och familjeomsorg, LSS-verksamhet, Hälsa, vård och omsorg

Nämndens ansvarsområde

Socialnämnden ansvarar för att utföra kommunens åtaganden inom socialtjänsten och följa de lagstadgade ansvarsområden som gäller för nämnden enligt lagstiftningen. Dessutom har nämnden fått uppdrag från kommunfullmäktige att ansvara för vissa specifika uppgifter.

Nämnden ansvarar också för att leda den kommunala hälso- och sjukvården, hemsjukvården och verksamheten enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vidare har nämnden ansvaret för mottagandet av nyanlända asylsökande och flyktingar, inklusive ensamkommande barn och ungdomar, samt att tillhandahålla integrationsinsatser för dem.

Nämndsmål

- **Kvalitet, effektivitet och kontinuitet präglar socialnämndens verksamhet. (särskilt utvalt mål)**

Socialnämnden säkerställer att välfärdstjänsterna som erbjuds är både kostnadseffektiva och av god kvalitet. Befintliga resurser används på ett sätt som ger bästa möjliga kvalitet och kontinuitet för medborgarna. Struktur, analys och utvärdering är avgörande för att förbättra och utveckla nämndens verksamhet. För att anpassa verksamheten till en föränderlig värld är det även viktigt att utvärdera befintliga arbetssätt och pröva nya, att arbeta med förebyggande åtgärder, samt att stärka delaktigheten och samverkan kring den enskilde.

- Socialnämnden bygger förtroende genom en tydlig och proaktiv dialog.

Socialnämndens kommunikation är lättillgänglig för invånare, oavsett förutsättningar, vilket skapar grund för ökad kunskap, delaktighet och förståelse. Genom regelbunden och proaktiv kommunikation där socialnämndens utvecklingsarbete är lätt att följa skapas större möjlighet till insyn som kan stärka förtroendet för verksamheten bland medborgare. Brukare och anhöriga ska genom tydlig information och delaktighet veta vad de kan förvänta sig från verksamheterna så att förväntningarna stämmer överens med det stöd som socialnämnden ger.

Nulägesanalys

Övergripande

Kompetensförsörjningen är en utmaning. Detta har resulterat i en ökad konkurrens om rätt kompetens. Lomma kommun är beroende av att anställa medarbetare från andra kommuner, och gynnsamma pendlingsmöjligheter underlättar rekryteringsprocessen.

Verksamheterna arbetar aktivt med närvarande ledarskap och kompetensutveckling för att attrahera och behålla kvalificerade medarbetare, men även för att höja kompetensen hos de medarbetare som redan är anställda. För att möta framtida behov krävs effektiva lösningar. Det förebyggande arbetet är av central betydelse för att hålla de äldre friska och självständiga länge.

Individ- och familjeomsorg

En proaktiv satsning på ungdomar medför initiala kostnader, men betraktas som en långsiktig social investering genom förebyggande stödinsatser. Det finns ett samarbete med barn- och utbildningsnämndens verksamhet, och socialnämnden är en aktiv part i den trygghetssatsning som initierats av kommunstyrelsen.

LSS-verksamhet / Funktionsstöd

De senaste två åren har socialnämnden ökat antalet boendeplatser och det finns god planering för framtida behov av boendeplatser.

Inom daglig verksamhet finns behov av att möta en ökad vårdtyngd med anpassade lokaler, adekvat bemanning samt kompetensförsörjning för att kunna verkställa beslut i intern regi.

Hälsa, vård och omsorg

Inom äldreomsorgen är det viktigt att arbeta förebyggande och proaktivt för att möta en ökad efterfrågan på hjälp och stöd, med målet att främja självständighet och minska framtida insatser.

Hemsjukvården strävar efter proaktiv, säker, god och nära vård. Multiprofessionella team främjar personcentrerad och sammanhållen vård genom samverkan.

Ändringar i Socialtjänstlagen kräver att kommunen erbjuder en fast omsorgskontakt till brukare inom hemtjänsten. Från den 1 juli 2023 kan endast utbildade undersköterskor utses till fast omsorgskontakt. Kommunens lokala äldreomsorgsreform bidrar till ökad kompetens och till att behålla personal.

Förändringar i verksamheten

Övergripande

Under 2024 kan nya lagar träda i kraft, såsom en ny Socialtjänstlag, Äldreomsorgslag och förändrade tvångsvårdslagar. Förslaget på ny Socialtjänstlag syftar till en hållbar socialtjänst med fokus på förebyggande åtgärder och lättillgänglighet. Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete börjar gälla i juli 2023 och involverar samverkan med polisen och andra förvaltningar för att förebygga otrygghet och brott.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten kommer att arbeta för att ställa om utifrån ny lagstiftning gällande förändrat mottagande av nyanlända.

LSS-verksamhet / Funktionsstöd

Kostnaderna för personlig assistans enligt LSS är i balans men förväntas öka på grund av ny lagstiftning från januari 2023.

Hälsa, vård och omsorg

För att uppfylla kravet på en fast omsorgskontakt för alla brukare krävs tillräckligt med kvalificerad personal. Att rekrytera och behålla undersköterskor är utmanande. Krav på "skyddad yrkestitel" kan innebära en utmaning i att säkerställa att befintliga undersköterskor inom äldreomsorgen har nödvändig utbildning för att kunna behålla sin yrkestitel. Det är även svårt att rekrytera ett tillräckligt antal utbildade undersköterskor för att möta det behov som finns.

Under 2023 har heltidsresan införts vilket innebär att göra heltid till norm. Den har haft positiva effekter med minskade vikariekostnader och enklare frånvarohantering. Att göra heltid till norm vid nyanställningar har bidragit till att möta kompetensutmaningar och till att lättare följa lagstiftningen.

Omvärd och framtid

Individ- och familjeomsorg

Det rådande samhällsekonomiska läget påverkar särskilt de invånare som är i behov av stödinsatser från kommunen. Bostadsmarknaden blir svårare att ta sig in på och det ekonomiska läget innebär en risk för ett ökat behov av ekonomiskt bistånd. Behoven har ökat med den växande befolkningen, särskilt bland nyanlända som behöver stöd i sin etablering.

På grund av det pågående kriget i Ukraina är det troligt att massflyktindirektivet förlängs till mars 2025. Det ställer krav på mottagandet då många är i behov av fortsatt skydd, hållbara boendelösningar och stöd. Det råder en stor osäkerhet kring vad som kommer att ske efter massflyktindirektivets upphörande. Om kriget fortsätter förutspår Migrationsverket att personer i behov av skydd kommer att stanna i Sverige och att majoriteten av dem kommer att ansöka om asyl. Om det

blir fallet kan kommunen hamna i en situation där kollektivboenden inte längre kan användas för detta ändamål.

LSS-verksamhet / Funktionsstöd

Socialnämnden har identifierat ett ökat behov inom daglig verksamhet samt en växande grupp brukare med specifika behov, som verksamheten för närvarande inte kan erbjuda adekvat stöd till, på grund av bristande lokaler eller kompetens.

Statens huvudmannaskapsutredning har föreslagit att staten tar över ansvaret för personlig assistans enligt LSS från den 1 januari 2026. Utredningen föreslår ett statligt huvudmannaskap men att kommunerna fortsätter att utföra assistansen om den enskilde begär det.

Hälsa, vård och omsorg

Enligt befolkningsprognosen förväntas antalet äldre över 80 år att bli fler och därför antas även att antalet äldre, som ansöker om hjälp och stöd, kommer att öka. Många av dem får vård både från kommunen och regionen, vilket kräver samverkan.

Utvecklingen mot mer avancerad vård i hemmet ställer högre krav på både legitimerad personal och omvårdnadspersonal. Nämnden arbetar för att erbjuda en god och säker vård i egen regi och att därmed minska externa placeringar. Utmaningarna med kompetensförsörjning förväntas påverka verksamheten.

Bild: Maskot AB

Driftbudget

Utfall / Prognos / Budget

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Individ- och familjeomsorg	-58 891	-64 697	-71 269	-72 599	-74 198	-75 378
LSS-verksamhet	-72 722	-77 419	-89 916	-91 729	-93 908	-95 515
Hälsa, vård och omsorg	-268 738	-303 243	-279 060	-284 593	-291 240	-296 147
Nettokostnad	-400 351	-445 359	-440 245	-448 921	-459 346	-467 040
Budgeterad nettokostnad	-393 176	-422 703				
Budgetavvikelse	-7 175	-22 656				

Volymmått

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
HÄLSA, VÅRD OCH OMSORG						
Antal invånare 65 år och äldre	5 236	5 250	5 285	5 353	5 414	5 495
Antal invånare med omsorgsinsatser (1-4) i hemmet	276	258	322	335	348	359
Antal invånare med serviceinsatser	208		220	230	239	248
Antal invånare med trygghetslarm	576	575	620	620	637	640
Antal personer särskilt boende	137	146	146	140	146	146

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Försörjningsstöd						
Antal hushåll som erhåller försörjningsstöd (genomsnitt per månad)	45	55	52	52	52	52
Vård av vuxna						
Antal placerade vuxna på institution eller annan placering (genomsnitt per månad)	8	9	9	9	9	9
Vård av barn						
Antal placerade barn i familjehem eller liknande (genomsnitt per månad)	2	4	4	4	4	4
Antal placerade barn på institution eller liknande (genomsnitt per månad)	1	0,5	0,75	0,75	0,75	0,75
Integration						
Ensamkommande, som kommunen har ansvar för	10	10	10	10	10	10
Ensamkommande, som är boende i kommunen	2	2	3	3	3	3
Antal till kommunen anvisade nyanlända som beräknas komma under året	39	35	30	30	30	30
Öppenvården						
Antal bistånd i öppenvården i intern regi	83	85	90	90	90	90
Antal ärenden hos råd och stöd (biståndslöst)	17	20	20	20	20	20

LSS-VERKSAMHET

Antal beviljade timmar:						
- Personligassistans enligt LSS	2 745	2 550	2 583	2 583	2 550	0
- Avlösarservice	140	100	100	100	100	100
- Ledsagarservice	202	142	142	142	142	142
Antal personer med:						
- Personligassistans enligt SFB	34	30	30	30	40	40
- Bostad med särskild service	50	48	50	52	53	54
- Dagligverksamhet	32	27	30	32	34	35
- Korttidstillsyn	8	8	8	8	8	8
- Korttidsvistelse	14	15	15	15	15	15

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND

Förskoleverksamhet, Grundskoleverksamhet, Gymnasie- och vuxenutbildning, Kostverksamhet

Nämndens ansvarsområde

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för fullgörandet av kommunens uppgifter enligt skollagen och tillhörande författningar. Nämnden fullgör dessutom kommunens uppgifter, enligt hälso- och sjukvårdslagen och tillhörande författningar inom det offentliga skolväsendet. Nämnden ska vidare tillse att skolplikten följs samt utöva tillsyn över de fristående förskolorna i kommunen. Nämnden ska även hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt, men som inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har genomfört program på gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan, är sysselsatta. Vid behov ska nämnden erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder. Nämnden ansvarar även för kostverksamheten och övriga uppgifter som kommunfullmäktige har ålagt nämnden.

Nämndsmål

- Alla barn och elever får en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger en god grund för fortsatt utbildning. *(särskilt utvalt mål)*

Likvärdig utbildning innebär att alla barn och elever ska ha samma tillgång till högkvalitativ utbildning och samma möjligheter att lyckas med sina studier, oavsett bakgrund eller andra faktorer. För att uppnå hög kvalitet i utbildningen måste för- och grundskolorna kontinuerligt sträva efter att förbättra och förnya sin verksamhet baserat på mål och rådande förutsättningar.

Det systematiska kvalitetsarbetet är en viktig del av att säkerställa likvärdig utbildning och lärande av hög kvalitet. Huvudmannen ansvarar för att stödja verksamheterna i detta arbete och organisera för lärande. Förskole- och

grundskoleenheter följer en årsrytm med rutiner och instruktioner för reflektion, analys och förbättringsarbete. Pedagogernas möte med barn och elever och deras bedömning av sin egen pedagogiska praktik utgör grunden för detta arbete.

För att säkerställa att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet måste för- och grundskolorna kontinuerligt utveckla det systematiska kvalitetsarbetet genom samverkan mellan huvudmannen och verksamheternas företrädare. På så sätt kan alla barn och elever garanteras få samma möjligheter att lyckas med sina studier och att utbildningen och lärandet fortsätter att förbättras och utvecklas på ett hållbart sätt. Detta sker genom lärventilering, lärseminarium, lärrapport och lärstämma.

- Alla barn och elever garanteras en trygg, stödjande och hälsosam lärmiljö.

Enligt skollagen är det av yttersta vikt att alla barn och elever får tillgång till en trygg och stödjande lärmiljö för att kunna uppnå sina utbildningsmål. För att säkerställa detta krävs en välstrukturerad och varierad utbildning, där lärare, barn och elever har tillitsfulla relationer samt en aktiv implementering av verksamhetens värdegrund.

För- och grundskolor har ett ansvar att skapa en miljö präglad av trygghet och studiero, där alla barn och elever kan fokusera på sitt lärande. För att uppnå detta arbetar all personal med att utforma och anpassa verksamheten efter barnens ålder och mognadsnivå, för att ge dem möjlighet att ta del av och påverka sin utbildning och sitt eget lärande. Det åligger alla inom skolverksamheten att skapa en positiv lärmiljö för barn och elever genom

att identifiera och utveckla områden som är särskilt viktiga att arbeta med för att nå uppsatta mål.

Förutom att främja inläring är för- och grundskolans uppdrag också att främja barns och elevers fysiska, psykiska och sociala välbefinnande. Genom att uppmärksamma hälso- och livsstilsfrågor samt skapa en gemenskap präglad av trygghet och motivation, skapas en miljö där barn och elever kan trivas och känna sig motiverade att lära och utvecklas.

Nulägesanalys

Övergripande

Lomma kommuns elever har generellt sett mycket höga kunskapsresultat, både över tid och i jämförelse med andra kommuner. Kommunens barn/elever och dess vårdnadshavare är mycket nöjda med verksamheten. Både kunskapsresultat och nöjdhet har varit stabilt över tid.

För att skapa ett bra resultat krävs det att personal och medarbetare har ett högt engagemang för verksamheten, vilket den årliga medarbetarenkäten kan påvisa är fallet.

En annan faktor som är viktigt för verksamhetens måluppfyllelse är att både ledarskap och medarbetarskap håller hög kvalitet. Därför behöver det göras satsningar på både personal som ledares kompetensutveckling.

Förskoleverksamhet

Måluppfyllelsen inom förskoleverksamheten är mycket god, och arbetet har präglats av en anpassning av bemanningen baserat på befolkningsprognoser under de senaste åren.

Det har varit fler barn inskrivna i förskolan än vad som var budgeterat 2023. Som en följd av detta har verksamheten varit tvungen att vidta åtgärder under pågående budgetår.

I sitt kvalitetsarbete har förskolan uppmärksammat behovet av att möta barn med särskilda behov och utmaningar. Att

möta detta behov kommer fortsätta vara ett prioriterat arbete för att säkerställa att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling.

Grundskoleverksamhet

Måluppfyllelsen inom verksamhetsspåret är mycket god. Det har varit ett starkt fokus på att uppnå likvärdighet inom grundskolan. Det innebär att det har satsats på att utveckla undervisningens kvalitet samtidigt som bedömar-kompetensen har ökat hos lärarna. Under det senaste året har det pågått arbete med att anpassa organisationen inom grundskolan till det minskade antalet elever.

Hittills har skolorna i Lomma kommun haft det relativt enkelt att rekrytera behörig personal. Det finns dock en bedömning att framtida rekrytering kan stöta på större utmaningar i framtiden.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Trots att befolkningsprognosen visar en minskning i antalet invånare har detta ännu inte påverkat antalet elever i gymnasieskolan. De senaste tio åren har faktiskt antalet elever som skrivs in på gymnasieprogrammen varit högre än vad prognosen har förutspått.

Kostverksamhet

De senaste månaderna har vi sett en avmattning av den kraftiga höjningen av livsmedelspriserna. Arbetet med att minska klimatpåverkan fortsätter. Fokus ligger på att göra klimatsmarta val när det gäller livsmedel och att minska matsvinnet. De senaste mätningarna visar att svinnet har minskat ytterligare och att andelen ekologiska livsmedel har ökat med ungefär 1 procentenhet. Detta är positiva tecken på att steg tas i rätt riktning för att skapa en mer hållbar och miljövänlig matförsörjning.

En annan viktig aspekt är kostenhetens roll när det gäller krisberedskap. Sedan 2022 har krisplaner och beredskapslager upprättats för att hantera eventuella strömavbrott. Under våren har även

beredskap för vattenbrist skapats för att säkerställa tillhandahållandet av mat och dryck även vid en sådan situation. Dessa åtgärder är avgörande för att kunna möta eventuella utmaningar och för att säkerställa att människor har tillgång till mat och vatten även i svåra tider.

Under våren 2023 har särskilt fokus lagts på utbildning inom specialkost, stöd till barn med speciella behov samt bemötande. Detta är en viktig satsning för att säkerställa att alla barn får en trygg och hälsosam måltidsupplevelse i skolan eller förskolan.

Förändringar i verksamheten

Förskoleverksamhet

Verksamheten har genomfört heltidsresan, allas rätt till heltidstjänst, från och med januari 2023. Fler medarbetare än förväntat har valt att gå upp till heltid. Detta innebär att det är en utmaning att lägga en budget för bemanningen utifrån verksamhetens faktiska behov.

Det är viktigt för verksamheten att noggrant övervaka befolkningsutvecklingen i kommunen. För närvarande har vissa avdelningar pausats och målet är att ha en organisation som är flexibel och kan anpassas efter det aktuella behovet.

Barn- och utbildningsnämnden har fattat beslut om att avveckla pedagogisk omsorg och höja kvaliteten genom att erbjuda alla kommuninvånare en förskoleplacering, där verksamheten följer förskolans läroplan. Detta innebär att fler förskoleplatser fylls upp och färre avdelningar står tomma eller pausas från och med augusti.

Under 2022/2023 har verksamheten anpassats genom att varje rektor inom förskolan nu ansvarar för tre enheter. Detta ger rektorerna större befogenheter och möjlighet att hantera större volymer. Detta möjliggör också en ökad flexibilitet vid eventuella förändringar av antalet barn i verksamheten.

Grundskoleverksamhet

Under 2023 genomgår flera skolor större förändringar i sin organisation på grund av

minskningen av antalet elever. Trots detta strävar skolorna efter att behålla alla sina verksamheter för att vara förberedda inför framtida ökning av elevkullar. Som en del av dessa förändringar kommer antalet rektorer att minskas från höstterminen 2023. Dessa åtgärder förväntas möjliggöra för grundskolorna att anpassa sig till de minskade ekonomiska resurserna som förväntas inträffa år 2024.

Inom ramen för anpassad grundskola förväntas en ökning av antalet yngre barn med mer utmanande behov, så kallade ämnesområdeselever. Dessa elever kommer att kräva fler medarbetare, vilket i sin tur innebär att budgeten utökas för att möta deras behov. Det är av yttersta vikt att kunna rekrytera adekvat personal för att ta hand om dessa elever.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Den senaste utvecklingen inom gymnasieskolan visar på en fortsatt ökning av elevantalet. Framöver förväntas ännu större elevkullar än tidigare. En betydande faktor som bidrar till denna trend är att allt fler elever väljer att gå ett fjärde år på gymnasieskolan på grund av omvalsmöjligheter.

Den globala osäkerheten och det instabila världsläget förutspås även fortsättningsvis ha en påverkan på SFI (svenska för invandrare) och antalet studerande där. Med tanke på de utmaningar som människor möter runt om i världen, inklusive konflikter och ekonomiska svårigheter är det sannolikt att efterfrågan på SFI-kurser och program är fortsatt hög.

Kostverksamhet

En framgångsrik heltidsresa har genomförts. För att använda befintliga resurser mer effektivt görs ett aktivt arbete med att utveckla nya arbetsmetoder för att laga mer mat från grunden och minska matsvinnet ännu mer.

För att möta de aktuella utmaningarna och se till att kostenheten fungerar effektivt och levererar högkvalitativ mat och service, är det viktigt att ha en stark och välfungerande organisation. Med en ny

måltidschef och enhetschefer på plats kommer förändringar och förbättringar att kunna genomföras på ett strukturerat sätt. Genom att samarbeta närmare med socialförvaltningen kan också insatserna för att möta behoven hos våra äldre och yngre målgrupper förbättras.

Omvärld och framtid

Övergripande

För att upprätthålla en hög kvalitet i verksamheten är det avgörande att förvaltningen lockar, utvecklar och behåller en högkompetent personal. Detta är en av de största utmaningarna. En hög kompetensnivå bland personalen är en framgångsfaktor för alla typer av verksamheter. Fokus kommer därför att ligga på kompetensutveckling och kompetensförsörjning under de kommande åren.

Förskoleverksamhet

Verksamheten planerar att fortsätta fokusera på rektors ledarskap samt på barn i behov av särskilt stöd. Detta innebär att skapa en inkluderande och stödjande miljö för dessa barn, där deras behov och utveckling prioriteras.

För att säkerställa en gemensam kunskapsbildning har förskolorna inom verksamheten arbetat fram en framtidsriktning som bygger på värden som "tillsammanskap", trygghet och framtidförmågor. Genom att fokusera på dessa områden är strävan att skapa en likvärdig verksamhet där alla barn ges möjlighet att utveckla sig och trivas. Detta arbete är också viktigt för att stärka verksamhetens varumärke och attraktionskraft som arbetsgivare.

Det är av stor betydelse att fortsätta omfamna möjligheterna som digitalisering och ny teknik erbjuder. Detta gäller både för att främja barnens lärande och framtidförmågor samt för att arbeta smartare och på nya sätt genom att dra maximal nytta av den teknik som är tillgänglig idag. Genom att integrera tekniken på ett ansvarsfullt sätt kan verksamheten förbättra sin undervisning och stödja barnens utveckling på ett mer

effektivt sätt. Det kan också innebära nya möjligheter för att kommunicera och samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare, samt för att tillhandahålla resurser och stöd på distans när det behövs.

Genom att kombinera fokus på barnens behov, kunskapsbildning och teknikens potential kan verksamheten fortsätta att leverera hög kvalitet, likvärdighet och resultat. Detta kommer att säkerställa en stark grund för framtiden och möjliggöra en adekvat kompetensförsörjning för att möta de utmaningar och möjligheter som ligger framför oss.

Grundskoleverksamhet

Verksamheten förväntas möta betydande utmaningar när det gäller att tillgodose behoven hos barn som behöver särskilt stöd. För att möta dessa utmaningar kommer det att vara fortsatt fokus på kompetensutveckling för medarbetare inom detta område, samt på att stärka rektorers kompetens att leda verksamheten på ett effektivt sätt.

En annan viktig aspekt är den fortsatta anpassningen av skolornas organisation i enlighet med förändringar i barnkullarna. Inför varje läsår kommer det att göras justeringar av skolområdesgränserna för att säkerställa att skolorna är optimalt dimensionerade och kan möta elevernas behov på bästa sätt.

En av de mest utmanande uppgifterna är att rekrytera behöriga lärare till skolorna. Det är viktigt att säkerställa att lärarna har rätt kompetens och kvalifikationer för att kunna undervisa och stötta eleverna på bästa sätt. Det kan vara en svår uppgift att hitta tillräckligt med kvalificerade lärare, och det kan kräva innovativa rekryteringsstrategier och incitament för att locka talanger till yrket. För att möta dessa utmaningar kan samarbete med universitet och högskolor vara värdefullt för att främja intresset för läraryrket och utbilda fler lärare inom relevanta områden. Det kan också vara fördelaktigt att erbjuda kontinuerlig fortbildning och mentorskap för att stärka kompetensen hos befintliga

lärare och göra yrket mer attraktivt på lång sikt. Genom att ta itu med dessa utmaningar och satsa på kompetensutveckling, organisatorisk anpassning och rekrytering av kvalificerade lärare kan verksamheten fortsätta att erbjuda en högkvalitativ utbildning för alla elever.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

För att möta behoven i kommunen och erbjuda en högkvalitativ utbildning för eleverna har kommunen beslutat att starta en gymnasieskola.

Genom att noggrant planera och rekrytera rätt personal kommer kommunen att skapa en framgångsrik gymnasieskola där eleverna kan trivas och nå sin fulla potential. Det är en spännande satsning som kommer att bidra till att forma framtidens ungdomar och stärka samhället som helhet.

Kostverksamhet

Det råder en stor osäkerhet angående framtida livsmedelsförsörjning på grund av klimatförändringar och en alltmer orolig omvärld. För att möta dessa utmaningar kommer kostenheten att intensifiera sitt fokus på den svenska livsmedelsproduktionen och fortsätta att inta en aktiv roll i att utforska nya innovativa livsmedel på marknaden.

För att utveckla måltiderna på särskilda boenden fortsätter satsningen på kompetensutveckling och samarbete.

Genom att samarbeta med olika intressenter, som dietister och matleverantörer, kan nytta dras av deras expertis och erfarenheter för att skapa en varierad och anpassad kost för de boendes individuella behov. På så sätt strävar vi efter att inte bara säkerställa en trygg och tillräcklig livsmedelsförsörjning i en osäker framtid, utan också att skapa en matkultur som främjar hälsa, hållbarhet och njutning för alla våra gäster.

Driftbudget

Utfall / Prognos / Budget

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Förskoleverksamhet	-165 067	-171 673	-173 414	-173 475	-174 371	-175 609
Grundskoleverksamhet	-482 401	-508 087	-527 066	-526 169	-529 168	-533 316
Gymnasieskola och vuxenutbildning	-141 451	-161 349	-170 115	-170 194	-171 349	-172 947
Kostverksamhet	454	-1 090	0	0	0	0
Nettokostnad	-788 465	-842 199	-870 595	-869 838	-874 888	-881 872
Budgeterad nettokostnad	-800 425	-840 799				
Budgetavvikelse	11 960	-1 400				

Volymmått

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
FÖRSKOLEVERKSAMHET						
Totalt antal barn/elever inom:						
- förskola	1 293	1 242	1 267	1 257	1 253	1 268
GRUNDSKOLEVERKSAMHET						
Totalt antal barn/elever inom:						
- grundskola	4 134	4 195	4 148	4 103	4 041	3 955
- fritidshem	1 854	1 767	1 681	1 728	1 702	1 666
GYMNASIESKOLA OCH VUXENUTBILDNING						
Gymnasieskola, totalt antal elever	1 150	1 164	1 223	1 266	1 309	1 342
KOSTENHETEN						
Antal portioner						
1 -5 år	232 738	231 400	233 700	239 800	252 800	266 000
6 -15 år	658 604	640 600	617 800	629 500	619 600	620 300
HVO	88 396	90 500	90 400	90 400	90 400	90 400

Skiss över planerade gymnasieskolan i Lomma.

Illustration: Liljewall

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND

Fritidsverksamhet, Kulturverksamhet

Nämndens ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden har som sina främsta uppgifter att stödja, främja och samordna kommunens kulturliv samt att främja ungdoms- och fritidsverksamhet i kommunen.

Nämnden har bland annat till uppgift att vara huvudman för kommunens bibliotek och kulturskola, verka för bevarande av kulturmiljöer och kulturminnen, stödja de föreningar i kommunen som bedriver kultur- och fritidsverksamhet samt samordna och utveckla ungdomsverksamheten. Kultur- och fritidsnämnden ska, tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden, dessutom verka för bevarande, vård och lämplig användning av byggnader, anläggningar och miljöer av kulturhistoriskt eller estetiskt värde.

Nämndsmål

- Kultur- och fritidsnämnden verkar för samhällets demokratiska utveckling.

Det sägs ofta att föreningslivet är som en skola för demokrati där medlemmar får möjlighet att lära sig att verka i demokratiska processer och fatta beslut enligt demokratiska principer.

Föreningslivet har spelat en stor roll för demokratiseringen av det svenska samhället och det finns studier som visar att personer som är medlemmar i föreningar känner ett större intresse och engagemang för den storskaliga demokratin på nationell och internationell nivå.

Ett starkt förenings- och kulturliv har därför en betydelsefull påverkan på det demokratiska samhället. Genom medborgarnas engagemang i föreningarna skapas tillit och social integration, vilket är ryggraden i ett demokratiskt samhälle.

Detta kan handla om olika aktiviteter såsom idrott, kultur och sociala aktiviteter. Genom att samarbeta kring gemensamma frågor under demokratiska former kan förståelse och respekt för våra medmänniskor och demokratin som styrelseskick byggas upp. Detta är viktigt för den fria åsiktsbildningen i samhället. Det är därför viktigt att kommunens kultur- och fritidsnämnd värnar det starka kultur- och föreningslivet och ger det goda förutsättningar att växa och utvecklas.

Biblioteken är också en viktig del av samhället och främjar inkludering, delaktighet och bidrar till hållbara samhällen. Enligt bibliotekslagen ska biblioteken främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. Det är viktigt att biblioteken fortsätter att spela en central roll i samhället genom att erbjuda tillgång till kunskap och kultur till alla medborgare oavsett bakgrund och ekonomisk ställning.

- I Lomma kommun erbjuds invånarna en meningsfull fritid och ett rikt kulturliv av hög kvalitet. *(särskilt utvalt mål)*

För att vara en attraktiv kommun och erbjuda en god livsmiljö till invånarna är kultur- och fritidslivet en viktig del. Syftet är att skapa förutsättningar för en hög livskvalitet och möjligheten att ha ett gott liv, och det är viktigt att denna typ av verksamhet är tillgänglig och uppskattad för alla invånare, oavsett var de bor.

Föreningslivet är viktigt för både den enskilda personen och samhället som helhet. Det skapar nya mötesplatser, minskar utanförskap och ger mervärde för alla som bor i Lomma. Idrott, kultur och friluftsliv är tillgängliga för alla tack vare

föreningslivets engagemang, och huvudmannen stödjer föreningarnas arbete genom olika former av bidrag och stöd.

Kultur är ett brett begrepp som innefattar musik, litteratur, konst och kreativ verksamhet. Med ett rikt kulturliv kan kommunen främja glädje, kunskap och utveckling, men också utmana och kritisera samhällets normer och värderingar. Kultur kan också främja förståelsen och krympa avståndet mellan människor.

En meningsfull fritid och ett rikt kulturliv har betydelse för folkhälsan. Det handlar inte bara om att ha god hälsa utan också att hälsan ska vara så jämlikt fördelad som möjligt. Folkhälsa handlar om allt från människors egna val och vanor till sådant som yttre miljöer och demokratiska rättigheter i samhället. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att skapa, stötta och stärka en god start i livet och jämlika uppväxtvillkor, så att alla barn får grundläggande förutsättningar att utveckla kognitiva, emotionella, sociala och fysiska förmågor utifrån sina egna villkor.

Omvärld och framtid

Övergripande

En god utbildning och möjligheter till en stimulerande och inspirerande fritid är av största betydelse för individens utveckling

och potential till delaktighet och aktivt medborgarskap i samhällslivet samt för att lyckas etablera sig på arbetsmarknaden.

Kulturverksamhet

Kommunen planerar för ett kulturhus i Bjärred. Kulturhuset kan komma att inrymma folkbibliotek, kulturskola, föreningslokaler, lokaler för kulturverksamhet, samt eventuellt en mindre kommunhusfilial. Exempel på lokaler för kulturverksamhet är en konsthall och mindre konsert-/möteslokal. Ett café planeras också finnas i kulturhuset.

Förutsättningarna för föreningslivet förändras. Intresset för att arbeta ideellt minskar och framför allt ungdomar engagerar sig på ett annorlunda sätt.

Fritidsverksamhet

Förvaltningen ska vara en aktiv part i kommunens folkhälsoarbete och se till att det skapas goda möjligheter för en meningsfull fritid för alla åldrar. Fler vill ha möjlighet till en oorganiserad meningsfull fritid som ska kunna genomföras på olika platser och tider på dygnet.

Tidigare planer på att flytta Lomma idrottsplats till Habo Ljung avlyses och i stället görs en upprustning av den befintliga idrottsplatsen i Lomma. Det planeras för nya omklädningsrum, ny läktare och en ny konstgräsplan.

Driftbudget

Utfall / Prognos / Budget

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Fritidsverksamhet	-35 425	-42 118	-43 397	-44 370	-44 785	-45 149
Kulturverksamhet	-28 875	-28 837	-33 164	-33 363	-33 639	-33 882
Nettokostnad	-64 300	-70 955	-76 561	-77 733	-78 424	-79 031
Budgeterad nettokostnad	-65 814	-70 955				
Budgetavvikelse	1 514	0				

Volymmått

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
FRITIDSVERKSAMHET						
Idrottsanläggningar; Stora hallar						
Nyttjandegrad,total tid %	90	70	90	90	90	90
Idrottsanläggningar; övriga hallar						
Nyttjandegrad,total tid %	90	70	90	90	90	90
Samlingslokaler						
Nyttjandegraden,total tid %	50	20	50	50	50	50
Stationen 2.0						
Genomsnittligt antal besökare/kväll	29	25	30	30	30	30
Centralen						
Genomsnittligt antal besökare/kväll	27	25	30	30	30	30

KULTURVERKSAMHET

Programverksamhet						
Antal besök på föreställningar i förskola	324	700	700	700	700	700
Antal besök på föreställningar i grundskola	3 610	3 200	4 000	4 000	4 000	4 000
Bibliotek						
Öppet timmar/vecka	104	104	104	104	104	104
Utlåning antal media/invånare	9,8	10	10	10	10	10
Besökare per dag	745	500	700	700	700	700
Kulturskolan						
Antal utbildningsplatser	1 139	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200

Bild: Pixabay

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND

Skattefinansierad verksamhet, Fastighetsverksamhet, Avgiftsfinansierad verksamhet (Hamnverksamhet)

Nämndens ansvarsområde

Samhällsbyggnadsnämndens främsta uppgift är att vara samordnande och verkställande organ avseende kommunens planerings-, bygg-, anläggnings- och exploateringsverksamhet. Nämnden ansvarar också för kommunens fastigheter, gator, vägar, parkområden, allmänna platser, hamnanläggningar och samordningen av kommunens lokalförsörjning.

Nämnden ansvarar dessutom, i den utsträckning som uppgifterna inte åligger kommunstyrelsen, för kommunens uppgifter vad det gäller övergripande fysisk planering och detaljplanehantering. Vidare ansvarar nämnden för kommunens karta-, mät- och GIS-verksamhet. Nämnden ska också fullgöra de trafikuppgifter som avses i 1 § lagen om nämnder för vissa trafikfrågor, ansvara för kommunens verksamhet inom trafiksäkerhetsområdet samt svara för transport, återvinning och bortskaffande av avfall som ankommer på kommunen enligt miljöbalken.

Nämndsmål

- Samhällsbyggnadsnämnden ser till helheten genom hela samhällsbyggnadsprocessen. *(särskilt utvalt mål)*

Nämnden fokuserar på hållbarhetsfrågor och god ekonomisk hushållning genom ett strukturerat arbetssätt som främjar goda strategiska val, god planering och uppföljning av investeringar, underhåll och byggprojekt. Nämnden förhåller sig till omvärldsförändringar genom ett flexibelt arbetssätt där nytänkande och löpande förbättringar utgår från våra medborgares behov. Medborgarna upplever att nämnden levererar god kvalitet, utveckling av kommunen och en ökad trivsel.

- Samhällsbyggnadsnämnden arbetar med en öppen och tydlig dialog i syfte att utveckla medborgarnas delaktighet.

Samhällsbyggnadsnämnden inkluderar både medborgare och näringsliv i samhällsbyggnadsprocessen och är lyhörda för åsikter och förslag i syfte att skapa en transparent och värdeskapande dialog. Nämnden lägger stor vikt vid att kommunicera tidigt och vara tillgänglig från start till mål i både nya projekt samt för åtgärder i befintliga miljöer. Nämnden arbetar innovativt där digitala verktyg bidrar till bättre interna samarbetsformer och kommunikation med medborgarna.

Nulägesanalys

Inom samhällsbyggnadsförvaltningen har och pågår fortsatt ett intensivt arbete tillsammans med övriga förvaltningar att iordningställa bostäder för de människor som kommer till Lomma kommun. Eftersom ingen vet hur länge och på vilket sätt som omvärlden kommer att påverkas är det en utmaning och det finns en osäkerhet framöver.

Med anledning av framtida demografiska förutsättningar samt byggnationer behöver kommunen redan idag prioritera en djupare analys av kommunens totala lokalbehov.

Inflationen påverkar investeringar, drift och underhåll. Omprioriteringar har genomförts men kommer även behöva göras framåt och det är viktigt att hitta nya sätt att effektivt sköta uppdraget. Lomma kommun arbetar för att minska energiförbrukningen genom till exempel sänkt temperatur i kommunens lokaler förutom på äldreboenden och förskolor samt justerade tänd- och släcktider för gatubelysningen. Under 2023 pågår till

exempel upphandlingar för utbyte av gatubelysning till LED samt för att tillföra solceller på några av kommunens befintliga byggnader. Då prisnivån på el inte har varit så hög som befarades hösten 2022, i kombination med en lägre energiförbrukning, har även avvikelsen mot budget blivit mindre än befarat. Även om osäkerheten är stor ses en stabilisering av energipriserna kommande månader.

Kommunen bedriver en intensiv planeringsverksamhet med ett antal strategiskt viktiga planuppdrag. I Bjärred respektive Borgeby pågår arbetet med två stora och komplexa planuppdrag för bostadsområden som är viktiga för att nå bostadsförsörjningsmålen och skapa underlag för en positiv utveckling av den norra kommundelen. Planering pågår kopplat till de två nya stationslägena längs Lommabanan som ska invigas 2026. I Lomma tätort finns en rad planuppdrag av förtätningskaraktär men det planeras också ett nytt stort verksamhetsområde längs Malmövägen. Klimatanpassning Kustzon är ett viktigt pågående projekt för att utreda behoven och möjligheterna till klimatanpassningsskydd inom kommunens riskområden.

Förändringar i verksamheten

Behovet av fortsatt arbete kring att utveckla arbetssätt och processer inom och mellan förvaltningar pågår och är fortsatt ett fokusområde, särskilt inom området för lokalförsörjning.

I december 2022 kom en dom från Tribunalen om att ogiltigförklara EU-kommissionens beslut att godkänna Sveriges skattebefrielse av biogas och biogasol för perioden 2021–2030 vilket påverkar kommunens kostnad för inköp av biogas till vissa lokaler.

Omvärld och framtid

Klimatanpassning och klimatarbete

Kommunen måste fortsätta och intensifiera arbetet med klimatanpassning

av kommunens översvämningshotade områden. Projektet Klimatanpassning Kustzon syftar till att ta ett helhetsgrepp och utreda behov och möjliga skyddsåtgärder för hela kommunens riskområden. Analys- och utredningsarbetet ska utmynnas i en åtgärdsplan med ett långsiktigt perspektiv. I kommande entreprenadupphandlingar kommer kraven på att minska klimatavtrycket att ses över.

Samhällsutveckling

I kommunen är flertalet bostadsprojekt i detaljplaneskedet och planeringsarbetet kan fortskrida. När projekten om något år övergår i genomförandefas är konjunkturen förhoppningsvis mer gynnsam så att projekten kan realiseras i planerad takt.

I pågående och kommande samhällsbyggnadsprojekt, som genomförs både inom kommunägd mark respektive mark som ägs av externa aktörer, krävs både samarbete, mod och nytänkande för att möjliggöra och bidra till en mer hållbar samhällsutveckling.

Energi

Energipriserna är fortsatt osäkra kommande år och nämnden kommer fortsatt att arbeta med energi-effektiviseringar och har under flera år arbetat aktivt med att trimma anläggningarna. För att fortsatt minska förbrukningen krävs fortsatta investeringar i LED, ventilation och solceller. Med anledning av att biogasskatten är slopad samt osäkerheten kring prisfluktuationer och prognostiserat ökade kostnader gällande förnybar el, för perioden 2025 och framåt, arbetar nämnden med att upphandla fysisk el redan nu. Detta för att kunna prissäkra elen 2025 och framåt för att dels kunna förutse kostnaderna i kommande budgetprocesser dels säkra en så konkurrenskraftig nivå som möjligt. Med anledning av utbyggnationen av solceller prognostiseras ett mindre överskott tillföras elnätet under sommarmånaderna.

Driftbudget

Utfall / Prognos / Budget

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Samhällsbyggnad, skattefinansierad verksamhet	-83 423	-111 081	-134 364	-134 161	-134 852	-135 459
Samhällsbyggnad, fastighetsverksamhet	16 874	-15 300	500	500	500	500
Samhällsbyggnad, avgiftsfinansierad verksamhet	-4 431	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280
Nettokostnad	-70 980	-130 661	-138 144	-137 941	-138 632	-139 239
Budgerad nettokostnad	-122 809	-128 361				
Budgetavvikelse	51 829	-2 300				

Volymmått

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
SAMHÄLLSBYGGNAD - SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET						
Grönområden, skötselyta tusen kvm	4 955	4 962	4 984	4 988	4 992	4 996
Gator, skötselyta kvm	1 599	1 603	1 610	1 618	1 627	1 636
Gatubelysning, antal belysningspunkter	6 982	7 060	7 060	7 075	7 090	7 105

SAMHÄLLSBYGGNAD - FASTIGHETSVERKSAMHET

Bruksarea (BRA) (1000-tal kvm)						
Yta totalt	139	140	139	139	139	139
Yta, ägda fastigheter inkl. bostadsrätter	116	119	113	113	113	113
Intäkter, kr/kvm	1 273	1 341	1 641	1 641	1 641	1 641
Kostnader, kr/kvm	774	765	916	916	916	916
Kapitalkostnader, kr/kvm	520	575	725	725	725	725
Underhåll						
Planerat underhåll, kr/kvm	60	59	80	80	80	80
Löpande underhåll, kr/kvm	108	72	82	82	82	82
Underhåll genom komponentinvesteringar, kr/kvm	53	55	54	54	54	54
Totalt underhåll, kr/kvm	221	186	216	216	216	216

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet, Bygglovsverksamhet

Nämndens ansvarsområde

Miljö- och byggnadsnämndens uppdrag är att fullgöra kommunens myndighetsutövning och rådgivning enligt miljöbalken, plan- och bygglagen, livsmedelslagstiftningen, smittskyddslagen, strålskyddslagen, bostadsanpassningslagen samt alkohol- och tobakslagstiftningen. Miljö- och byggnadsnämnden ska vidare fullgöra kommunens uppgifter vad det gäller avfallshantering och renhållning som anges i kommunens renhållningsordning.

Nämndsmål

- Miljö- och byggnadsnämnden erbjuder god service med en aktiv och tydlig dialog.

Miljö- och byggnadsnämnden bedriver en rättssäker myndighetsutövning och vägleder medborgare och företag med god service. Det är viktigt att dialogen med medborgare och företag är tydlig, aktiv och lättillgänglig i hela ärendeprocessen inom nämndens ansvarsområde. Medborgare och företag erbjuds en god service och ett bra bemötande där alla behandlas lika.

- Miljö- och byggnadsnämnden arbetar innovativt för att möta omvärldsförändringar och underlätta beslutsprocessen. *(särskilt utvalt mål)*

Omvärldsförändringar och trender påverkar miljö- och byggnadsnämnden vilket innebär att nya oförutsägbara krav ställs på verksamheten. Nämnden arbetar innovativt för att möta medborgare och företagens förväntningar på effektiva beslutsprocesser. Teknik och automatisering nyttjas för att effektivisera bedömnings- och beslutsprocesser. Nämnden erbjuder en myndighetsutövning som är förändringsbenägen så att processer och arbetssätt kan utvecklas och

kloka avvägningar görs mellan olika intressen. Nämnden är lösningsorienterad med lagstiftningen som grund inför att beslut fattas och använder riktlinjer och bedömningar för att förbättra och underlätta beslutsprocessen.

Nulägesanalys

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet

Medborgare upplever generellt kontakten med miljöenheten som god. Miljöenheten arbetar mycket med förebyggande information inför tillsyn och ny lagstiftning. Då verksamheter som miljöenheten utövar tillsyn av ofta omfattas av flertalet lagstiftningsområden är det viktigt att förebyggande information ges i ett tidigt skede för att underlätta för företagen att göra rätt. Genom att verksamheter gör rätt innan tillsyn minskar efterarbetet och tillsynen kan bli mer effektiv. Det finns fortsatta utvecklingsmöjligheter i den innovativa myndighetsutövningen.

Inför 2024 ska samtliga 150 livsmedelsverksamheter i Lomma kommun klassas om enligt en ny riskklassningsmodell från Livsmedelsverket. Det kommer att innebära en minskning i antalet kontrolltimmar av verksamheter i kommunen då det här främst finns livsmedelsverksamheter i sista led, som exempelvis restauranger och caféer.

Bygglovsverksamhet

Kommande exploateringsprojekt bevakas för att tidigt identifiera eventuell stagnering. Nytt från och med 2023 är nämndens förändrade taxa som innebär något minskade intäkter vad gäller de större byggloven. Nämnden har därför ekonomisk uppföljning vid varje nämnd för att löpande kunna följa trenden. Även i år erbjuder nämnden Expresslov som är en mycket uppskattad tjänst. Detta är ett bygglov för enklare åtgärder och som hanteras på endast en dag.

Förändringar i verksamheten

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet

Lagstiftningen om miljö- och hälsoskyddsområdet är under ständig förändring. Det är ett stort antal lagstiftningar och många av dessa omfattar EU-förordningar. Lagstiftningen innebär ett utökat tillsynsansvar. Förändringarna innebär därför en ökad utmaning att fortsatt arbeta innovativt och kommunikativt då ökade resurser riktas mot aktiv tillsyn. Genom att lyckas med den förebyggande informationen finns det dock möjlighet att ytterligare minska mängden efterarbete i form av förelägganden och förbud.

Den nya riskklassningsmodellen från livsmedelsverket kommer att påverka verksamheten. Eftersom kontrollen är avgiftsfinansierad kan minskade intäkter från livsmedelskontrollen därför påverka budget under 2024 och framåt.

Bygglövsverksamhet

Beslut om ett nytt lagförslag gällande certifierade byggprojekteringsföretag fattades under sommaren 2022. Lagförslaget kan komma att minska handläggningsprocessen som genomförs i bygglövsärendet men öka tillsynen i senare skeden. I dagsläget saknas certifieringsföretag och vägledning hur byggenhetens arbete ska bedrivas.

Omvärd och framtid

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet

Livsmedelsverket genomför en översyn av livsmedelskontrollen i Sverige. Livsmedelsverket utreder även en kontrollmetodik som innebär att förelägganden ska skrivas efter varje genomförd kontroll, om avvikelser påträffas.

Bygglövsverksamhet

Utmaningen framöver är att bedriva en flexibel verksamhet med god service och korta handläggningstider då det är svårt att förutspå intäkter och bemanning i förtid. Nämnden har också ett tillsynsansvar och denna handläggning kan sällan finansieras av avgifter.

En översyn av Boverkets byggregler pågår. Regelöversynen går under benämningen "möjligheternas byggregler" och innebär att det i mycket större utsträckning än idag kommer att behövas bedömningar i varje enskilt ärende avseende tekniska krav.

EU-förordning om vissa solenergi-anläggningar gäller mellan 30/12 2022 och 30/6 2024. Den innebär i korthet att tillstånd till att sätta upp solceller på fasaden eller på taket ges per automatik om byggnadsnämnden inte återkopplat på en ansökan inom en månad och handläggningstiden får högst uppgå till tre månader.

Driftbudget

Utfall / Prognos / Budget

Tkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	-2 853	-3 744	-4 188	-4 300	-4 499	-4 691
Bygglövsverksamhet	-6 074	-6 707	-6 412	-6 412	-6 412	-6 412
Nettokostnad	-8 927	-10 451	-10 600	-10 712	-10 911	-11 103
Budgeterad nettokostnad	-9 963	-10 451				
Budgetavvikelse	1 036	0				

Volymmått

	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSVERKSAMHET						
Antal inkomna anmälningssärenden	96	70	70	75	75	75
Antal inkomna klagomålsärenden	23	35	30	30	30	30
Antal objekt miljöskydd	136	145	140	145	145	145
Antal objekt hälsoskydd	184	210	200	200	210	210
Antal objekt livsmedelstillsyn	148	155	155	155	155	160
BYGGLOVSVERKSAMHET						
Antal inkomna bygglovsansökningar	323	280				
Antal ansökningar via e-tjänst	181	200				
Antal beslutade slutbesked	189	200				
Antal inkomna ärenden olovligt byggande	40	30				

Bild: Pixabay

ORDLISTA/FÖRKORTNINGAR

Avsättningar

Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den ska infrias.

Driftbudget

Innefattar både externa och interna mellanhanden.

Externbudget

Innefattar endast externa mellanhanden.

Eget kapital

Är skillnaden mellan tillgångar och skulder/ avsättningar.

Finansiella intäkter

Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto och utlämnade lån samt intäkter genererade av pensionsförvaltningen.

Finansiella kostnader

Består bland annat av kostnader som kommer från upplåning och kostnader i pensionsförvaltningen men även indexuppräknning av avsättning för statlig infrastruktur.

Finansnetto

Finansiella intäkter minus finansiella kostnader.

Generella statsbidrag

Statsbidrag som inte är speciellt riktade till någon verksamhet.

GIS

Geografiskt informationssystem

Kapitalkostnader

Består av två olika delar: avskrivningar och intern ränta.

Kassaflödesanalys

Beskriver hur likvida medel förändrats under året genom den löpande verksamheten, investeringsverksamheten och andra likvidpåverkande händelser.

Kortfristig/långfristig

Fordringar respektive skulder som förfaller under det närmaste året respektive efter mer än ett år.

PO-pålägg

Personalomkostnadspålägg – ett procentuellt pålägg som läggs på lönesumman. Är ett schablonmässigt pålägg som innefattar arbetsgivaravgifter enligt lag, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension. Verkliga kostnader för dessa poster budgeteras och redovisas inom finansförvaltningen men belastar nämnderna genom detta pålägg.

SCB

Statistiska Centralbyrån

SKR

Sveriges kommuner och regioner

BILAGA

DRIFTBUDGET - FÖRÄNDRINGAR I FÖRHÅLLANDE TILL FASTSTÄLLD PLAN

Tkr

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
KOMMUNSTYRELSE				
Driftram kommunstyrelse = plan	-81 848	-81 022	-81 456	-81 456
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	457	881	1 315	1 315
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-413	-910	-1 601	-2 208
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-35	-35	-35	-35
Förändring IT-verksamheten, inkl. ytterligare leasing av datorer	-1 793	-1 793	-1 793	-1 793
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på nämnderna	1 793	1 793	1 793	1 793
Justering av utdebiterad IT-kostnad på KS	-206	-206	-206	-206
Finansiering av förändrad beställning IT och ytterligare leasing av datorer	134	134	134	134
Verksamhet, viss systemförvaltning (Tjänst åt BUN, -300 tkr / 300 tkr = netto 0 tkr)	0	0	0	0
Bidrag till skötsel av Alnarpsparken (från SBN)	-250	-250	-250	-250
Samlad ledningsfunktion	-4 565	-4 565	-4 565	-4 565
Justering internhyra	-1 717	-1 717	-1 717	-1 717
Viss kompensation för inflation	-440	-440	-440	-440
Sparbeting	1 200	1 200	1 200	1 200
Justering övriga interna mellanhavanden	155	155	155	155
Löneöversyn 2023 års nivå	-1 414	-1 414	-1 414	-1 414
Fördelning av ytterligare Trygghetsåtgärder (samma beslut som för 2023)	-400	0	0	0
Verksamhet för viss systemförvaltn (tjänster fr SN: -2,3 mnkr / 2,3 mnkr = netto 0)	0	0	0	0
Effekt av förslag till höjt PO-pålägg 2024, SKR prel. 45,75 %	-470	-470	-470	-470
Justering internhyra ersättningslokaler	-305	-305	-305	-305
Kapitalkostnad / service och support avs. IT-investering /KF 31/8)	-500	-500	-500	-500
Intern debitering nämnder avs driftkostnad IT-investering	500	500	500	500
Intern kostnad avs. KS egen del av driftkostnad, IT-investering	-41	-41	-41	-41
Ev. ytterligare justering av interna mellanhavanden	-13	-13	-13	-13
Driftbudget kommunstyrelse	-90 171	-89 018	-89 709	-90 316
REVISION				
Driftram revision = plan och ram	-1 052	-1 052	-1 052	-1 052
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	20	20	20	20
Justering av arvode p.g.a. förändrat inkomstbasbelopp	-9	-9	-9	-9
Driftbudget revision	-1 041	-1 041	-1 041	-1 041
VALNÄMND				
Driftram valnämnd = plan	-370	-40	-570	-570
Ytterligare kompensation 2024 / ramjustering 2027	-210			530
Driftbudget valnämnd	-580	-40	-570	-40
ÖVERFÖRMYNDARE				
Driftram överförmyndare = plan och ram	-616	-616	-616	-616
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	5	5	5	5
Justering av arvode p.g.a. förändrat inkomstbasbelopp	-4	-4	-4	-4
Driftbudget överförmyndare	-615	-615	-615	-615

Tkr

SOCIALNÄMND

Driftram socialnämnd = plan

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	9 811	20 133	30 588	30 588
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-9 385	-20 061	-31 486	-40 180
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på SN	-884	-884	-884	-884
Finansiering av förändrad beställning IT och ytterligare leasing av datorer	684	684	684	684
Samlad ledningsfunktion inom KS	1 515	1 515	1 515	1 515
Justering internhyra	-6 797	-6 797	-6 797	-6 797
Viss kompensation för inflation	-2 255	-2 255	-2 255	-2 255
Sparbeting	4 900	4 900	4 900	4 900
Löneöversyn 2023 års nivå	-9 521	-9 521	-9 521	-9 521
Fördelning av ytterligare Trygghetsåtgärder (samma beslut som för 2023)	-500	0	0	0
Verksamhet för viss systemförvaltning (tjänster till KS: 2,3 mnkr / -2,3 mnkr = netto 0)	0	0	0	0
Effekt av förslag till höjt PO-pålägg 2024, SKR prel. 45,75 %	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800
Äldreomsorgsreformen, sista året 2027	-4 000	-3 000	-2 000	-1 000
Energi- och klimatplan, åtgärd avseende miljöbilar (till SBN)	570	570	570	570
Justering internhyra ersättningslokaler	-643	-643	-643	-643
Intern kostnad avs. del av driftkostnad, IT-investering	-115	-115	-115	-115
Ev. ytterligare justering av interna mellanhavanden	435	435	435	435
Driftbudget socialnämnd	-440 245	-448 921	-459 346	-467 040

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND

Driftram barn- och utbildningsnämnd = plan

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	-1 078	-4 182	-7 206	-7 206
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	1 665	2 622	-2 228	-9 012
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-2 805	-2 805	-2 805	-2 805
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på BUN	-451	-451	-451	-451
Finansiering av förändrad beställning IT och ytterligare leasing av datorer	-58	-58	-58	-58
Systemförvaltning centraliseras till KS	0	0	0	0
Prisuppräknings gymnasieskola	-9 400	-9 400	-9 400	-9 400
Samlad ledningsfunktion inom KS	1 560	1 560	1 560	1 560
Naturmiljöprogram, mål avseende Ekologisk mat, fortsatt upptrappning				-200
Justering internhyra	-21 472	-21 472	-21 472	-21 472
Viss kompensation för inflation	-2 795	-2 795	-2 795	-2 795
Sparbeting	9 500	9 500	9 500	9 500
Löneöversyn 2023 års nivå	-16 423	-16 423	-16 423	-16 423
Effekt av förslag till höjt PO-pålägg 2024, SKR prel. 45,75 %	-4 400	-4 400	-4 400	-4 400
Justering internhyra ersättningslokaler	-42	-42	-42	-42
Intern kostnad avs. del av driftkostnad, IT-investering	-291	-291	-291	-291
Justering intern inhyrning från KFN	-2 761	-2 761	-2 761	-2 761
Ev. ytterligare justering av interna mellanhavanden	-1 386	-1 386	-1 386	-1 386
Driftbudget barn- och utbildningsnämnd	-870 595	-869 838	-874 888	-881 872

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND

Driftram kultur- och fritidsnämnd = plan

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	457	881	1 315	1 315
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-413	-910	-1 601	-2 208
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-165	-165	-165	-165
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på KFN	79	79	79	79
Finansiering av förändrad beställning IT och ytterligare leasing av datorer	-108	-108	-108	-108
Systemförvaltning centraliseras till KS	0	0	0	0
Justering internhyra	-8 410	-8 410	-8 410	-8 410
Viss kompensation för inflation	-430	-430	-430	-430
Sparbeting	700	700	700	700
Löneöversyn 2023 års nivå	-1 093	-1 093	-1 093	-1 093
Fördelning av ytterligare Trygghetsåtgärder (samma beslut som för 2023)	-550	0	0	0
Effekt av förslag till höjt PO-pålägg 2024, SKR prel. 45,75 %	-320	-320	-320	-320
Intern kostnad avs. del av driftkostnad, IT-investering	-17	-17	-17	-17
Justering intern uthyrning till BUN	2 761	2 761	2 761	2 761
Ev. ytterligare justering av interna mellanhavanden	828	828	828	828
Driftbudget kultur- och fritidsnämnd	-76 561	-77 733	-78 424	-79 031

Tkr

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET)**Driftram SBN (skattefinansierad verksamhet) = plan**

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	457	880	1 314	1 314
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-413	-910	-1 601	-2 208
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-210	-210	-210	-210
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på SBN	-190	-190	-190	-190
Finansiering av förändrad beställning IT och ytterligare leasing av datorer	181	181	181	181
Bidrag till skötsel av Alnarpsparken (till KS)	250	250	250	250
Samlad ledningsfunktion inom KS	1 490	1 490	1 490	1 490
Justering internhyra	-135	-135	-135	-135
Indexuppräknig, entreprenad inom gata/park	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Viss kompensation för inflation	-1 020	-1 020	-1 020	-1 020
Sparbeting	3 000	3 000	3 000	3 000
Justering övriga interna mellanhavanden	76	76	76	76
Löneöversyn 2023 års nivå	-1 224	-1 224	-1 224	-1 224
Fördelning av ytterligare Trygghetsåtgärder (samma beslut som för 2023)	50	0	0	0
Effekt av förslag till höjt PO-pålägg 2024, SKR prel. 45,75 %	-410	-410	-410	-410
Energi- och klimatplan, åtgärd avseende miljöbilar (från SN)	-570	-570	-570	-570
Justering internhyra ersättningslokaler	-31	-31	-31	-31
Intern kostnad avs. del av driftkostnad, IT-investering	-29	-29	-29	-29
Ev. ytterligare justering av interna mellanhavanden (internränta)	-12 722	-12 722	-12 722	-12 722
Driftbudget SBN (skattefinansierad verksamhet)	-134 364	-134 161	-134 852	-135 459

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (AVGIFTFINANSIERAD VERKSAMHET)**Driftram SBN (avgiftfinansierad verksamhet) = plan**

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
-	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280
Driftbudget SBN (avgiftfinansierad verksamhet)	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (FASTIGHETSVERKSAMHET)**Driftram / SBN (fastighetsverksamhet) = plan**

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Justering interna hyresintäkter	38 578	38 578	38 578	38 578
Justering internränta	-20 618	-20 618	-20 618	-20 618
Korrigerig för färdigavskrivna anläggningar	2 667	2 667	2 667	2 667
Övrig justering avskrivningar	-3 285	-3 285	-3 285	-3 285
Utökad extern inhyrning	-7 717	-7 717	-7 717	-7 717
Utökad driftkostnad p.g.a. volymförändring	-3 916	-3 916	-3 916	-3 916
Övrigt	-5 709	-5 709	-5 709	-5 709
Sparbeting	500	500	500	500
Minskade externa hresintäkter	-289	-289	-289	-289
Justering hyra ersättningslokaler	-745	-745	-745	-745
Justering interna hyresintäkter	1 034	1 034	1 034	1 034
Driftbudget / SBN (fastighetsverksamhet)	500	500	500	500

Driftbudget samhällsbyggnadsnämnd nämnd totalt

-138 144	-137 941	-138 632	-139 239
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND**Driftram miljö- och byggnadsnämnd = plan**

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	58	137	220	220
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-41	-153	-352	-544
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-30	-30	-30	-30
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på MBN	-99	-99	-99	-99
Finansiering av förändrad beställning IT	86	86	86	86
Justering internhyra	-15	-15	-15	-15
Viss kompensation för inflation	-60	-60	-60	-60
Sparbeting	200	200	200	200
Löneöversyn 2023 års nivå	-405	-405	-405	-405
Effekt av förslag till höjt PO-pålägg 2024, SKR prel. 45,75 %	-100	-100	-100	-100
Justering internhyra ersättningslokaler	-13	-13	-13	-13
Intern kostnad avs. del av driftkostnad, IT-investering	-7	-7	-7	-7
Driftbudget miljö- och byggnadsnämnd	-10 600	-10 712	-10 911	-11 103

SUMMA nämnder:

-1 628 552	-1 635 859	-1 654 136	-1 670 297
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

info@lomma.se • 040-641 10 00
lomma.se